

Մեծապատիվ Արաքիա երեկ Քաթարի իր դեսպանը տուն կանչեց՝ խորհրդակցություններու համար: Թագաւորութեան եւ Քաթարի միջեւ դիւանագիտական այս տագնապին պատճառը հետաւեալի «Այ ժպիլը» արբանեակային կայանին քաղաքական յայտագիրներն են, որոնց շուրջ ընդհանրապէս աղմուկ կը բարձրանայ: Յստակ չէ, եթէ Մեծապատիվ Արաքիայ որոշումը կապ ունի նաեւ Քաթարի որոշումին հետ՝ արտօնութիւն տալու Ուաշինկթընի, որ գործածէ իր հողերը, Իրաքի վրայ հաւանական յարձակումի մը ընթացքին:

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ՓԱՌԱՒՈՐ ԻՐԱԳՈՐԾՈՒՄ ՄԸ

ԼԻԲԱՆԱՆԱՇԱՅՈՒԹԵԱՆ ԱՊԱԳԱՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՂ ԱՂԲԱԼԵԱՆ-Շ.Ս.Ը.Ս. ՄԱՐԶԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՇԱՄԱԼԻՐԻՆ ԲԱՑՄԱՆ ՇԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Արամ Ա. վեհափառ

Ս. Մըր

Յ. Մխիթարեան

Յ. Պէրթիզեան

Ա. Թճնուկեան

Անցեալ շաբաթավերջին լիբանանահայութիւնը ակնատես եղաւ գօտեպնդիչ եւ ապագայի նկատմամբ մեծ յոյս ներշնչող կոթողային կառոյցի մը՝ Աղբալեան - Շ.Ս.Ը.Ս. մարզամշակութային համալիրին շքեղ հանդիսութեան: Հ. Յ. Դաշնակցութեան եւ Շ.Ս.Ը.Ս.ի Լիբանանի կազմակերպութիւններուն ճիգե-

րուն ու լիբանանահայութեան ապագային նկատմամբ խոր հաւատք ունեցող պէնի ապագային ներուժի նուիրատուութիւններուն շնորհիւ ոգի ու շունչ առած համալիրին բացման հանդիսութեան, որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 28 Սեպտեմբերին, երեկոյեան ժամը 6:00ին, ներկայ էին նախագահ Վոր. Էմիլ Լահու-

տի ներկայացուցիչ երեսփոխան Միշէլ Մըր, խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի ներկայացուցիչ երեսփոխան Անթուան Վատտատ, Արամ Ա. վեհափառ, Լիբանանի Հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ արք. Խաչերեան, Հայ Կաթողիկէ պատրիարքական ընդհանուր փոխանորդ Վարդան Եպ. Աշարեան, ՄԱ-

ՀՆԵՄԻ Կեդրոնական Մարմնի նախագահ վեր. դոկտ. Փօլ Հայտոսեան, նախարարներ՝ Սեպուհ Յովնանեան, Ալի Քանսո, Նեպիհ Պալաուս, Ճորճ Ֆրէմ, Էլիաս Մըր, երեսփոխաններ Ղասսան Աշքար, Ճորճ Գասարճի, Քայսար Մուաուատ, Էմիլ Լահուտ, նախկին երեսփոխաններ Աբրահամ Տէտէեան, Ժաք Զու-

խատարեան եւ Նուրիճան Տեմիրճեան, Հայաստանի դեսպան Արեգ Յովհաննիսեան, Հ. Յ. Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ ընկ. Յովիկ Մխիթարեան, ողիմպիական յանձնախումբի նախագահ Վոր. Սուհէյլ Խուրի, Հ.Ս.Ը.Ս.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ Բիւլպեղ Թորիկեան, Փաղան-

սոյրտի նախարարութեան ընդհանուր տնօրէն Պերճ Հաճեան, պաշտպանութեան եւ մշակութիւնի նախարարներուն ներկայացուցիչները, բանակի հրամանատարին ներկայացուցիչը, Պուրճ Համուտի քաղաքապետ Անդրանիկ Մաքրիեան, Այնճարի քաղաքապետ Սեպուհ Սպայեան, ինչպէս նաեւ այլ շրջաններու

եան, որ ըսաւ. «Լիբանանահայութեան եւ Հ. Յ. Դաշնակցութեան պատիւ բերող այս համալիրին բացման առիթով կը վերանորոգեմք մեր յանձնարարութիւնը լիբանանահայութեան հարեւնիքի վերելքին ի խնդիր»: Ան յայտնեց, թէ Աղբալեան - Շ.Ս.Ը.Ս. մարզամշակութային համալիրի հիմնումը կու գայ փաստելու, որ լիբանանահայութիւնը վճռած է պատնէշի վրայ մնալ, եւ Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը կը շարունակէ աշխատիլ յանուն Լիբանանի բարգաւաճման ու ամբողջական Հայաստան տեսլականի իրականացման:

«Ֆենիսիա»-ի ճԱՇԿԵՐՈՅԹԻՆ՝ ԱՌ ԱՅԺՄ ՇՈՒՐԶ 850 ՅԱԶԱՐ ՏՈԼԱՐ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ ԱՂԲԱԼԵԱՆ - Շ.Ս.Ը.Ս. ՄԱՐԶԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՇԱՄԱԼԻՐԻՆ

ՊԱՐՏԻՆՔ ՎԵՐԱԿԱՆՔՆԵԼ ՄԵՐ ԳԱՂՈՒԹԻՒՆ ԿԵՆՍՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՊԱՏԳԱՄԵՅ ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Ատոմ եւ Սելլա Թճնուկեաններ կը պարգեւատրուին

«Երապեցիներ երկար այսօր շինեցինք, այսօր անհկա դարձաւ իրականութիւն, որովհետեւ հաւատացինք»

Սյապէս պատգամեցին: Առանձին չձգենք պանոնք, տէ՛ր կանգնինք ու պիտի կանգնինք անոնց»:

Ներկայեցնելու մաս մը

անոր: Խուճը մը տղաք, երիտասարդ տղաք, իրենց գլուխը պատէ պատ վարկին եւ գործը գլուխ հանե-

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Արամ Ա. երեկ գիշեր «Ֆենիսիա» պանդոկին մէջ կայացած շքեղ ճաշկե-

րոյթին ընթացքին, որ կը յաջորդէր Աղբալեան - Շ.Ս.Ը.Ս. մարզամշակութային համալիրի բացման հանդիսութեան, որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ օր: «Ֆենիսիա»-ի յաջող երեկոն անգամ մը եւս եկաւ փաստելու, որ լիբանանահայութիւնը կենսունակ է ու ամուր: Փաստօրէն տնտեսական այս պայմաններուն մէջ, լիբանանահայութիւնը չվլացաւ իր քսակը լայն բանալու նորակառոյց համալիրին համար, քաջ գիտնալով անոր անհրաժեշտութիւնը ապագային մեր կեանքին մէջ ու յատկապէս մեր նոր սերունդներուն հայեցի դիմագիծի պահպանման ի խնդիր:

Ներկայ էին Արամ Ա. վեհափառը, լիբանանահայ երեք յարանուանութեանց հոգեւոր պետերը, նախագահ Վոր. Էմիլ Լահուտի ներկայացուցիչ երեսփոխան Միշէլ Մըր, խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի ներկայացուցիչ երեսփոխան Անթուան Վատտատ, նախարարներ Ալի Քան-

սօ, Ժան - Լուի Քըրտահի եւ Սեպուհ Յովնանեան, երեսփոխաններ Ղասսան Աշքար, Նիքոլա Յաթթուշ, Սիմէտ Հպուս, դատախազ Նասրի Լահուտ, Լիբանանի մէջ Հայաստանի դես-

Շարք՝ էջ 2

Արամ Ա. վեհափառ, Ս. Մըր եւ Թճնուկեան ամուր կը կտրեն համալիրին բացման ժապետը

գաւորներու Կուսակցութեան նախագահ Քարիմ Բագրատունի, Ալատական Կուսակցութեան նախագահ Տորի Շամուն, Ղովմի Կուսակցութեան նախագահ Ժրպարան Արայժի, Ամալ Կուսակցութեան պատկերակրութիւնը, կեն-

քաղաքապետներ, մարզական, մշակութային եւ բարեսիրական կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ եւ հոծ բազմութիւն մը: Բացման խօսքը հայերէն ու արաբերէն լեզուներով կատարեց Պարոյր Տէր Ղուկաս-

Շարք՝ էջ 3

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏԱՆ ԲԱԺՆԵՏՈՄՄԵՐ՝ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՏՈԼԱՐՈՎ ՈՒՂՂԱԿԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

10,25%* տարեկան տոկոսով

*Նոտագաղտն մասնակցութիւն՝ 3000\$
 *3 տարեկան մասնակցութեան տեսողութեամբ
 *Տոկոսը կը վճարուի իւրաքանչիւր 6 ամիսը անգամ մը:

**Շեռ.- 01/745660
 01/248997**

بنك التمويل ش.م.ل. Finance Bank s.a.l.

ՓԱՌԱԴՈՐ ԻՐԱԳՈՐԾՈՒՄ ՄԵ

ԼԻՔԱՆԱՆԱՇՈՒԹԵԱՆ ԱՊԱԳԱՆ ԵՐԱՇԽԱԴՈՐՈՂ...

Հ. Յ. Գ. «Աղբայ-
եան» կոմիտեի
անունով խօսք
առաւ Գեորգ Գան-
տահարեան, որ
ըսաւ, թէ անհատ-
կան ու հաւաքա-
կան կեանքի մէջ կը
հիւստիւն երազներ,
որոնք երազ կը
մնան, այնքան
ատեն, որ մարդիկ
զանոնք իրական-
ացնեն յանձնա-
ռութեան տակ չեն
մտնէր: Ան դիտել
տուաւ սակայն, թէ
Աղբայեան - Հ.Մ.Ը.Մ.
մարզամշակութային
համալիրը հիմնել
երազողները իրենց
նպատակը հետապնդ-
եցին անվիատ
վճարակալութեամբ՝ ի-
բանանահայութեան
նուիրելով իր տեսա-
կին մէջ իրաւաստե-
կան համալիրը: «Այս շքեղ
համալիրին կառոյցով
Հ.Մ.Ը.Մ. սակայն եղ-
բայրներն ու դաշնակ-
ցական ընկերները
միասնաբար եկան
վկայելու, որ իրենք
հարապատ ժառան-
գորդներն են մեր ցե-
ղային հիմնական մէկ
տեսքի ներքին» հայ
ժողովուրդի շինարար
նգիին», ըսաւ Գան-
տահարեան: Ան յայտ-
նեց, թէ նշեալ համա-
լիրը իբրևանահայ
հայրենիքին նկատ-
մամբ հայ համայնքին
ունեցած հաւատար-
մութեան վկայութիւնն
է: Գանտահարեան
դիտել տուաւ, թէ հա-
մալիրը պիտի ծառայէ
համայնքին: Լիբա-
նանի տարբեր շրջան-
ներուն մէջ ապրող
հայրերիները: «Այս
համալիրը պիտի լինի
դառնալ մարդու ծի-
կատարատեան եւ
կապամտուման դար-
նոց: Հոս, այս մթնո-
լորտին մէջ պիտի
պատրաստուին հա-
յորդիներ՝ Լիբանանի
ու իբրևանահայու-
թեան եւ ինչո՞ւ չէ նա-
եւ սփիւռքահայու-
թեան կարիքներուն
համար: Հոս պիտի
կայմուի Հայ Դատին
համար յանձնառու
էրիտասարդութիւն:
Հոս պիտի կերտուին
հայ ապատարական
պայքարին համար
գաղտնաբերական մար-
տիկներ: Հոս հասակ
պիտի առնեն հայու
զաւակներ՝ Հայաս-
տանի հզօրացման
համար եւ նաեւ գերա-
զան զինաբերութեան
պատրաստ ունեւայ-
ներ՝ հայ ժողովուրդի
գերագոյն շահերու
պաշտպանութեան ի
խնդիր», ըսաւ ան:

Գ. Գանտահարեան

դաշտի բարերար
Ատոմ Թնճուկեան, որ
առաջին հերթին շնոր-
հաւորեց ու գնահա-
տեց բոլոր այն ազա-
յինները, որոնք իրենց
ներդրումը ունեցան
համալիրի կերտումի
աշխատանքներուն
մէջ: Ան յայտնեց, թէ
մարզադաշտին բարե-
րար դառնալու նա-
խաբայը *ոռմանթիք*
որոշումը մը չէր, այլ՝
տարիներու ընթաց-
քին Հ.Մ.Ը.Մ.ի մէջ
ստացած շունչն էր, որ
կ' առաջնորդէր
«բարձրացի՛ր, բարձ-
րացո՛ւր» կարգախօ-
սին: «Հ.Մ.Ը.Մ. մեզի
համար եղաւ մարդա-
կերտումի դպրոց՝ ի-
բարոյական արժէքնե-
րով: Այս կայմակեր-
պութիւնը մեզի տուաւ
ֆիզիքական, իմացա-
կան եւ բարոյական
կրթութիւն», ըսաւ
Թնճուկեան եւ աւել-
ցուց. «Հ.Մ.Ը.Մ. եղաւ
մեր էրիտասարդ
կեանքին լաւագոյն
ճանապարհը»: Ան դի-
տել տուաւ, թէ Սփիւռ-
քի վանապան երկիր-
ներուն մէջ կարելի է
հանդիպիլ բազմաթիւ
մտաւորականներու,
կղերականներու եւ
ազգային գործիչնե-
րու, որոնք իրենց
դաստիարակութիւնը
ստացած են Լիբանանի
մէջ: «Ճիշդ այդ
պատճառով, կը հաւա-
տանք եւ կը շարունա-
կենք օժանդակել ի-
բանահայութեան,
որ Սփիւռքի մէջ հնո-
ցի մը դերը կը կատա-
րէ», ըսաւ Թնճուկեան:

տանքն ու զոհաբե-
րութիւնը կարելի
էր իմաստաւորել
միայն՝ շնչաւորե-
լով ու կայմակեր-
պական, մշակու-
թային, մարզական
եւ ընկերային
եռուն կեանքի ծա-
մարկայր դարձ-
նելով զայն: «Աղ-
բայեան - Հ.Մ.Ը.Մ.
մարզամշակութային
համալիրը կող-
ուած է իր ուրոյն
տեղը գրաւելու բո-
վանդակ հայու-

Ն. Լոպարեան

Վեճափառ հայրապետը իր խօսքի պահուն

թեան ինք-
ն ա հ ա ս -
տ ա տ մ ա ն
եւ հօրաց-
ման ճանա-
պարհի իր
ն պ ա ս ո ը
բ ե ռ է լ ո վ
հ ա մ ա զ ա
յ ի ն մ ե Ր
ն պ ա տ ա կ -
ն եր ու իր
ա կ ա ն ծ ա ն
ը ն դ ի ա ն ո ը
ր գ ո թ ի ն », յայտնած էր
Մարգարեան:

Ընկեր Մարգարե-
ան ըսած էր, թէ հայ
ժողովուրդը այլ ժողո-
վուրդներու նման թե-
ւակոխած է նոր դա-
րաշրջան մը եւ այժմ
կը գտնուի Հայաստան-
ը եւ Սփիւռքը իրար-
մէջ հեռացնող բոլոր
սահմանները յաղթա-
հարելու պարտադրու-
թեան տակ: «Որքան
ուժեղ ըլլայ հայրենի-
քը, նոյնքան կենսա-
տու ըլլալու է Սփիւռ-
քի հայապահպանման
մայր աղբիւրը, որքան
ուժեղ ըլլալ Սփիւռքը,
այնքան բարձր թռիչ-
քի ունակ ըլլալու է
հայրենիքը», ըսած էր
ան: Ան դիտել տուած
էր, թէ ինչպէս որ ի-
բանահայութիւնը
ներդրում ունի կատա-
րելիք Հայաստան -
Սփիւռք մերձեցման
համահայկական գոր-
ծին մէջ, նոյնպէս նո-
րակառոյց համալիրը
պիտի զ գործէ նոյն
նպատակաւ աւցու-
թեամբ:

թիւն յայտնեց զօր.
Էմիլ Լահուտին
եւ ըսաւ. «Մեր
ձեռքը կ'երկա-
րենք ձեզի՝ կեր-
տելու այն Լիբա-
նանը, որուն
մասին երազած
են մեր նախա-
հայրերը եւ այն
Լիբանանը,
որուն մասին
կ'երազենք մեր
սերունդները»:
Յաջորդ խօսք
առնողը եղաւ
նախագահ զօր.

Է. Լահուտեան

Էմիլ Լա-
հ ու տ ի ն
ե ռ կ ա -
յ ա ճ ո յ ը
է ռ ե ս փ ո -
խ ա ն Մ ի -
շ է ի Մ ը ը,
որ ըսաւ,
թէ Աղ-
բայեան -
Հ.Մ.Ը.Մ.
մ ա ը -
զ ա մ շ ա -
կ ու թ ա -
յ ի ն հ ա -
մ ա լ ի ը ը
կ ը մ ի ա -
ն ա յ յ ա յ ն
ի իրագոր-
ծումներուն
շարքին,
զոր հայ ժողովուրդը
եւ մասնաւորապէս Հ.
Գաշնակցութիւնը
կատարած է Լիբանա-
նի մէջ: «Այս ինչ ժո-
ղովուրդը, որ իր տկա-
րութիւնը ուժի վերա-
ծած է, որ ըսաւ չէ ու-
րացած իր դատը եւ իր
հայրենիք Լիբանանը,
օժանդակած է այս
հայրենիքին կերտու-
մին ու պահպանու-
մին», յայտնեց Մըր:
Ան դիտել տուաւ, թէ
հայերը իրենց ներդր-
ումը ունեցած են Լի-
բանանի ընկերային,
մշակութային, առեւտր-
ական եւ մարզական
կեանքին ներս:

«Այս համալիրը հիմ-
նող հայերուն ձեռքե-
րը կ'օժանդակեն մեր
նոր սերունդին մէջ
յոյս ցանելու: Իրենց
հոգիներուն մէջ սեր-
մանեցիք մշակոյթի եւ
մարզական կեանքի
մէջ լաւագոյնիս հաս-
նելու մարտահրաւե-
րը», ըսաւ Մըր: Ան
ըսաւ, որ հայ ժող-
ովուրդը շուտով եղաւ
Լիբանանի ժողովուր-
դին մէկ անբաժանելի
մասնիկը եւ մուտք
գործեց քաղաքական
կեանքի միջոցով հաւա-
տարիմ մնալով պե-
տութեան եւ հայրենի-
քի արժէքներուն:
«Հայրենիքին շահը կը
թելադրէ փոխանակ
հնչուն կարգախօսնե-
րով տարուելու,
դժուար կացութիւն
դիմագրաւող պետու-
թեան կողքին կանգ-
նի», ըսաւ ան:

տուաւ, թէ իբրևանա-
հայութեան բարար
չեն իր հասցէին ուղ-
ղուած գնահատական
շոյանքները: «Մենք
Լիբանանի մէջ մեր
համայնքային իրա-
ւունքները ունինք եւ
այդ իրաւունքներուն
մէնք տէր պիտի
կանգնինք», հաստա-
տեց ան: Վեճափառ
հայրապետը ըսաւ.
«Մենք կորսնցուցինք
մեր երկրորդ նախա-
րարին աթոռը. կլլե-
ցինք բայց չմարտե-
ցինք»:

Ան դիտել տուաւ, թէ
Լիբանանահայու-
թիւնը, որ երբեք չէ
մասնակցած պայքար-
ներու եւ անհամաձայ-
նութիւններու, այլ
միշտ տարածած է ար-
դարութիւն եւ սեր:
«Հայ ժողովուրդը
դիմագրաւած է ցաւա-
լի դժուարութիւններ,
սակայն միշտ հաւա-
տարիմ մնացած է իր
դատին ու Հայկական
Յեղասպանութեան
զոհներուն: Յարթեց իր
դժուարութիւններուն՝
առանց մոռնալու զա-
նոնք եւ այսպէս հայե-
տեան զոհարարութեան
ընթացքը կը գնահա-
տենք պետութեան բո-
լոր պատասխանա-
տուները. մենք կը
գնահատենք ու սեր կը
յայտնենք Լիբանանի
Հայրապետութեան
նախագահին՝ զօր.
Էմիլ Լահուտին՝ միա-
ժամանակ ինչեցնելով
նախագահին եւ պե-
տական բոլոր պա-
տարար միւս երկիրնե-
րու պետութիւններուն
սերը», ըսաւ Մըր: Խօս-
քի վերջաւորութեան,
ան նախագահին
անունով ողջունեց
Արամ Ա. կաթողիկոսը՝
Արամ Ա. կաթողիկոսը
իր տարած աշխա-
տանքին համար եւ Հ.
Գաշնակցութեան
Կեդրոնական Կոմի-
տէն՝ համալիրը ամ-
բողջացնելու իր քա-
ղործումին համար:

Ատոմ Թնճուկեանի
խօսքէն ետք, Յովիկ
Պերթիլեան փոխա-
նցեց Հ. Յ. Գ. Բիւրոյի
ներկայացուցիչ ընկ.
Հրանդ Մարգարեանի
խօսքը: Վերջինս կամ-
քէ անկախ պատճառ-
ներով ներկայ չէր
բացման հանդիսու-
թեան: Մարգարեան
իր խօսքին մէջ ըսած
է, թէ Աղբայեան -
Հ.Մ.Ը.Մ. մարզամշա-
կութային համալիրը
«վառ ապացոյցն է հա-
ւաքական ճիգով ու
անսակարկ նուիրու-
մով հոյակապ ծրագիր
մը իրականացնելու
դաշնակցական վճա-
րանութեան ու հետե-
ւողական աշխատան-
քին»: Ան յայտնած էր,
թէ համալիրի բացման
արարող ու թիւնը
«առաջին հերթին հա-
ւաքական ճիգ, գործի
ու նուիրումի յաղթա-
նակը տօնելու առիթ
է»: Ընկեր Մարգարե-
ան դիտել տուած էր,
թէ կառոյցին համար
կատարուած աշխա-

«Աղբայեան -
Հ.Մ.Ը.Մ. համալիրը
մուտք գործող իրա-
քանչիւր հայորդի
պէտք է ապրի Լիբա-
նանի հայութեան վե-
րակապումին ու
ճանապարհումին իր
մասնակցութիւնը բե-
րելու խոր համոզու-
մով եւ գաղափարա-
պաշտութեամբ», ըսած
էր ընկ. Մարգարեան:
Ան վստահութիւն
յայտնած էր, թէ Լիբա-
նանի տնտեսական եւ
ընկերային դժուար
պայմաններուն մէջ
նման համալիր իրա-
գործած գաղութ մը ի
վիճակի է նաեւ իրա-
կանացնելու նշեալ
կառոյցը հայորդի
շնչաւորելու իր առա-
քելութիւնը: Խօսքի
աւարտին, ան իբա-
նանահայութեան ուղ-
ղելով խօսքը՝ ըսած
էր, թէ ոչ միայն Դաշ-
նակցութեան ամբողջ
ընտանիքը, այլ նաեւ
հզօր հայութեան ու
Հայաստանի համար
աշխատող ամէն հայ

Ընկ. Միխայիլեան
յայտնեց, թէ ոչ ոք
բարեւոր ունի օրէնքը
խախտելու եւ խաղա-
ղութեան արգելք հան-
դիսանալու: «Լիբա-
նանի օրէնքը կը
պաշտպանէ բոլորը եւ
կ'ապահովէ բոլորի
պատուութիւնը»: Դի-
տել տալով, թէ իրա-
քանչիւր համայնք ու-
նի իր ներկայացուցիչ-
ներուն միջոցով իր
ձայնը լսելի դարձնե-
լու՝ ան ըսաւ, որ Հ. Յ.
Գաշնակցութիւնը հա-
ւատք ունի Սուրբոյ
ն ա զ մ ա վ ա ը կ ա ն
դաշնակցի Լիբանանի
վրայ: «Վստահեց-
նենք, որ հայրենիքը
օրէնսդրութիւնը պահ-
պանող եւ ապտու-
թիւնները ապահովող
լաւ ձեռքերու մէջ է»,
յայտնեց ընկ. Միխ-
այիլեան:

Ան դիտել տուաւ, թէ
շրջանին յարուած վի-
ճակը կը թելադրէ հա-
մախմուրի նախագահ
զօր. Էմիլ Լահուտի
շուրջ: Ան զօրակցու-

Մըր հարց տուաւ, թէ
արդե՞օք Լիբանան իր
ներկայի դժուարու-
թիւններուն մէջ պե-
տը ունի ժողովուրդը
բաժնող ու պառակ-
տող կարգախօսներու:
Ան նշեց, որ պետու-
թիւնը ապտուրութեան
հետ է, սակայն ապա-
տուրութիւնը կը կայանայ
օրէնքի ծիրէն ներս:
Մըր յայտնեց, թէ
օրէնքին վրայ կա-
կած ունենալ կը նշա-
նակէ պետութիւնը
կործանելու փափաք

Երափակելով՝ վե-
հափառ հայրը ըսաւ,
թէ համալիրը կը մնայ
անշունչ չենք մը, եթէ
Լիբանանահայու-
թիւնը զայն կեանքի
չկոչէ: «Եկէ՛ք այս շէն-
քը ապրեցնենք, եկէ՛ք
զայն շնչաւորենք,
եկէ՛ք այս շէնքը առա-
քելութեան վերածենք՝
Լիբանանի հայու-
թեան ամբողջ հայու-
թեան, Հայաստանի եւ
Լիբանանի համար:
Այս գիտակցութեամբ
ու յանձնառութեամբ
եկէ՛ք մասնակից դառ-
նանք այս կառոյցին եւ
մեր բոլոր կառոյցնե-
րուն առաքելութեան»,
ըսաւ ան:

Ապա, երեսփոխան
Միշել Մըր եւ վեճա-
փառ հայրապետը կա-
տարեցին մարզամշա-
կութային համալիրին,
ինչպէս նաեւ «Ատոմ
եւ Սելլա Թնճուկեան»
մարզադաշտին բա-
ցումը, որմէ ետք ներ-
կանները բարձրացան
շէնքերէ՝ ծանօթանա-
լու ամբողջ կառոյցին:

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ FUEL CARDԸ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ

ՅԱԶՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Յաւելեալ մանրամասնութեանց համար հեռաձայնել՝ 01-242556 թիւին:

«ՈՎԱՍԻՍ» 2002

Հայ կաթնուրիկ Մեսրոպեան Արուեստից վարժարանի աշակերտական «Ովասիս» ամսական ծրագրերին փակումը տեղի ունեցավ 6 Սեպտեմբերին, ծնողներուն համար պատրաստուած գեղարուեստական յայտագիրով մը:

Ամբողջ մէկուկէս ժամ «Ովասիս»ի 68 պոետիկները ներկայացուցին երգեր, պարեր եւ թատերական ներկայացումներ: Ներկաները Մեսրոպեան մանկապարտէզի շրջանակին մէջ ակնատես եղան 8 շաբաթ տեւած «աշխատանքային արձակուրդի արդիւնքներուն»: Ինչպէս նախորդ տարիներուն, այս տարուան «Ովասիս»ի ծրագիրը եւս կը ներառէր ժամանցի բաժիններ եւ դաստիարակչական դասաժամեր: Վերջիններուն շաբաթին կը պատկանէին առաւօտեան սերտողութեան պահերը, համակարգիչի դասընթացքը, երգը, պարը, թատրոնը, զծագրութիւնը եւ ձեռագիր աշխատանքը, որոնց ուսուցումը վստահուած էր մասնագէտ ուսուցիչներու: Պոետիկներուն հոգատարութիւնը ստանձնած էր 16 հոգիները անձնակազմ մը՝ Եսթեր Նիւրբերգիանի ղեկավարութեամբ: Անձնակազմի աշխատանքին ամէնէն յոգնեցուցիչ եւ միաժամանակ ամէնէն ուրախ ժամերը անշուշտ պտտայններն էին, որոնք մեծ խանդավառութիւն յառաջացուցին պոետիկներուն մէջ:

Այս տարուան «Ովասիս»ին մասնակցեցան հայկական եւ արարական 17 դպրոցներ յաճախող աշակերտներ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻՆ ՀԵՏ

Հայաստանի նախագահ Ռ. Քոչարեան 20 Սեպտեմբերին տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ֆրանսայի Ալֆորվիլ քաղաքի քաղաքապետ Ռենէ Ռուկէի հետ: Հանդիպման ընթացքին քննարկուած են հայ-ֆրանսական յարաբերութիւններուն եւ մասնաւորապէս երկու երկիրներուն առանձին տարածքային միաւորներու միջեւ տնտեսական կապերու ձեւաւորման, տեղական ինքնակառավարման մարմիններու գործակցութեան վերաբերող հարցեր: Կողմերը անդրադարձած են նաեւ Եւրոպական Միութեան շրջափոխման մէջ իրականացուող ծրագրերին: Հայաստանի մասնակցութեան:

ՉՈՒՆՈՒՄ ԱԶԱՏԱՄԱՐՏԻԿՆԵՐՈՒ ՅՈՒՇԱԿՈՐՈՂ՝ ԱՐՏԱՇԱԽԱՆԻ ՄԷՋ

Հայաստանի անկախութեան վերականգնման տարեդարձին առիթով վերջերս յուշակոթողի մը բացումը կատարուեցաւ Արագածոտնի մարզի Արտաշաւան գիւղին մէջ: Յուշակոթողը կը յաւերժացնէ Համաշխարհային Բ. պատերազմին 76 եւ արցախեան ազատագրական պայքարին մէջ զոհուած 4 արտաշաւանցիներուն յիշատակը: Յուշակոթողը կառուցուած է համայնքին ներդրումով եւ անոր կողքին կանգնեցուած է այգի մը, ուր 1000 ծառ տնկուած է զարնան՝ յուշակոթողի շինարարութեան սկզբնաւորումի: Բացման ներկայ եղած են Արագածոտնի մարզպետ Հրայր Կարապետեան եւ այլ պաշտօնատարներ:

ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ ՔԱԼԻՖՈՐՆԻՈՅ ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆՆԱԿ ԲԱՆԱԼՈՒ ՕՐԻՆԱԳԻԾԸ ԿԸ ՎԱԻԵՐԱՅՈՒԻ

Քալիֆորնիոյ նահանգապետ Կրէյ Ծէյլիս 25 Սեպտեմբերին ստորագրած է նահանգային ծերակուտական ձէք Սթաթի օրինագիծը, որով կ'առաջարկուի Քալիֆորնիոյ առեւտուրի շրջանային գրասենեակ բանալ Երեւանի մէջ:

Հ. Յ. Արեւմտեան Ամերիկայի Հայ Դպրոցի յանձնախումբը, որ երեք տարի է վեր կ'աշխատի այս ուղղութեամբ եւ սերտօրէն կը համագործակցի Սթաթի հետ, ողջունած է բանաձեւին օրէնքի ուժ ստանալը: Այսպիսով, Քալիֆորնիա կը դառնայ Միացեալ Նահանգներու առաջին նահանգը, որ առեւտրական գրասենեակ կ'ունենայ Հայաստանի մէջ:

Ծերակուտական ձէք Սթաթ ըսած է, թէ նահանգը մեծ առաւելութիւններ պիտի ունենայ՝ համագործակցելով շրջանի մը հետ, որ մեծ կարելիութիւններ ունի: Քալիֆորնիա - Հայաստան գործակցութիւնը, յենարան ունենալով նահանգին մեծածախ ամերիկահայութիւնը, մեծ կարելիութիւններ պիտի ստեղծէ առեւտուրի, ներդրումներու, կրթութեան եւ զբօսաշրջութեան մարզերուն մէջ, եղբակցացուած է ձ. Սթաթի:

«ԱՍՊԱՐԷՉ» ԵՒ «ՀՈՐԻՉՈՆ» ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՅԻՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՍՈՒԼԻ ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԵՍԻՆ

17-18 Սեպտեմբերին Պեւքլոյի Հիլզի մէջ կայացաւ «Նիւու Քալիֆորնիա Միտիա Էքսպօ Էնտ Էնտրրազ 2002» ցուցահանդէս մը, որուն մասնակցեցան նաեւ «Ասպարէզ» օրաթերթը եւ «Հորիզոն» պատկերասփիւռի կայանը: «Նիւու Քալիֆորնիա Միտիա» Միացեալ Նահանգներու Քալիֆորնիոյ նահանգին մէջ գործող ազգային տեղեկատուական միջոցներու մեծագոյն համախմբումն է:

Ցուցահանդէսին ներկայ էին նահանգի խորհրդարանի անդամներ, պաշտօնատարներ, Լոս Անճելըսի քաղաքապետ Ճիմ Հան, առողջապահական ապահովագրութեան «Բայզըր» ընկերութեան, «Պէնք արթ Ամերիքա»ի, «Լոս Անճելըս Թայմզ»ի, էն. Պի. Սի. կայանի, սպաներէն «Լա Օփիլին»ի տնօրէններ եւ նախագահներ, ինչպէս նաեւ ծանուցումներու ընկերութիւններու պատասխանատուներ եւ լրագրողներ՝ ընդամենը մօտաւորապէս 2000 հոգի: «Ասպարէզ»ի եւ «Հորիզոն»ի ներկայացուցիչները առիթը ունեցան կապեր հաստատելու իրենց պաշտօնակիցներուն, նշեալ ընկերութիւններու եւ մամուլի միջոցներու պաշտօնատարներուն ու էլեւմտական պատասխանատուներուն հետ, ինչպէս նաեւ մասնակցեցան մասնաշաղկապի նիւթեր շօշափող աշխատանքներու:

Ցուցահանդէսին նպատակն էր համախմբել նահանգին մէջ գործող ազգային մամուլը, զանազան ընկերութիւններ, քաղաքային կապեր հետապնդող ընկերակցութիւններ եւ անհատներ: Համախմբումի տնօրէն Սէնտի Քրոյ յայտնեց, թէ ազգային իւրաքանչիւր խմբաւորումի պատկանող քալիֆորնիացիներուն աւելի քան կէսը իր տեղեկութիւնները կը ստանայ աւիական, սպանախօս, արաբական, հայկական, իրանեան, ռուսական, ռուսալեզու եւ այլ լեզուներէ, ձայնասփիւռի եւ պատկերասփիւռի կայաններէ, որոնք հաւաքաբար այսօր մեծ ուժ կը ներկայացնեն:

www.lemagan.com

ԵՐԵՒԱՆԸ՝ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐԴԻՆԱԲԵՐՈՂՆԵՐՈՒ ԵՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆԵՐՈՒ ԺԱՄԱԿՐԱՎԱՅՐ

Հիգզաբքի 19 Սեպտեմբերին, երեսնամեջ իր աշխատանքներուն սկսաւ Արդիւնաբերողներու եւ գործարարներու միջազգային համագումարի վարչութեան ճիստը՝ բազմաթիւ երկիրներէ ժամանած համապատասխան պատուիրակութիւններու մասնակցութեամբ: Առայս, Հայաստանի մայրաքաղաքը դարձաւ իւրայատուկ ժամադրավայր մը:

Հայաստանի Արդիւնաբերողներու եւ գործարարներու միութեան նախագահ Արսէն Լազարեան մասնակցեցաւ յայտնեց, որ մօտաւորապէս 10 տարի առաջ հիմնուած վերուցեալ միջազգային կազմակերպութեան մէջ ընդգրկուած են նաեւ իսրայէլիցիներ եւ Արեւելեան Եւրոպայի 22 երկիրներ: Հայաստան 3 տարի է ի վեր կ'անդամակցի այս համագումարին, որուն խորհուրդին կ'անդամակցին նշեալ երկիրներու գործարարներու միութիւններու ղեկավարները: Խորհուրդը կը մշակէ տնտեսական յարաբերութիւններու վերաբերող առաջարկներ, որոնք կը ներկայացուին իւրաքանչիւր կառավարութեան:

Ըստ Արսէն Լազարեանի, այս նիստերուն պիտի քննուի «երեսներեան յղացքը», որ կ'առնչուի եւրասիական երկիրներու տնտեսական համարկումին: Ան կ'ուսուրէր նաեւ այն հանգամանքը, որ ճիստը կը կայանայ Երեւանի մէջ, որովհետեւ հայ գործարարներու համուրումով, Հայաստան կրնայ դառնալ եւրասիական երկիրներու գործակցութիւնը արագացնող եւ համադրող մտաւորական կեդրոն, ինչ որ իր կարգին կը նպաստէ նաեւ Հայաստանի տնտեսական զարգացումին:

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

● ՍԵՒԱՆԱՅ լիճի ղեկավարները կը տեղեկացնէ, որ 19 Սեպտեմբերի գրութեամբ լիճը կը գտնուի ծովի մակերեսէն 1896,94 մետր բարձրութեան վրայ: Տարի մը առաջ, նոյն օրը, լիճին մակարդակը ներկայ ցուցանիչէն 41 սանթիմետրով ցած էր: 18 Յունիսէն 18 Սեպտեմբեր լիճին արձակուած է 88 միլիոն խորանարդ մետր ջուր՝ ոռոգման նպատակներով:

● ԺՈՂՈՎՐԴԴՄԻՆՍԿԻ ՐԱՏԱԿԱՆ եւ Արժանապատիւ ապագայ կուսակցութիւններուն խորհրդատու մարմինը քննեց յառաջիկայ տեղական ինքնակառավարման մարմիններու ընտրութիւններուն միասնական ձեւով մասնակցելու խնդիրը եւ որոշեց ստեղծել միացեալ նախընտրական մարմին, որ ընտրութիւններու առեւ պիտի համակարգէ երկու կուսակցութիւններու մասնակցութեան գործընթացները եւ պիտի ապահովէ աշխատանքային կապը՝ կուսակցութիւններուն տեղական կառուցողներուն հետ:

● ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ վիճակագրական ծառայութեան տուեալներով, Լեւոնյանի Հարարարի մէջ 2001-2002 տարեշրջանին գործած են եօթը համալսարաններ, որոնցմէ մէկը՝ պետական: Ուսանողներուն թիւը եղած է 4143, որուն 72,1 առ հարիւրը՝ Արցախի Պետական համալսարանին մէջ, իսկ 27,9 առ հարիւրը՝ ոչ պետական համալսարաններու մէջ: Նշեալ հաստատութիւններուն վեցը կը գտնուի Ստեփանաւելիքի իսկ մէկը՝ Շուշիի մէջ: Վերջին տուեալները:

ցումին եւ ներդրումային մթնոլորտի բարելաւման:

Ա. Լազարեան տեղեկացուց նաեւ, որ տեղի պիտի ունենայ հայ եւ ռուս գործարարներու առանձին հանդիպում:

Նիստերուն մասնակցելու նպատակով Երեւան ժամանած են Ուքրաինայէն, Պիլիպիններէն, Մոլտովայէն, Ղազախստանէն, Վրաստանէն, Էստոնիայէն, Լիթուանիայէն, Պոլսկարիայէն, Հունգարիայէն, Եւրոպայիայէն, Զեխիայէն, Իռլանդիայէն, Լեհաստանէն եւ մինչեւ իսկ Չինաստանէն պատուիրակութիւններ:

Նոյն օրը, պատուիրակութիւնները այցելեցին Ծիծեռնակաբերդ եւ յարգանքի ծաղկեպսակներ գետեղեցից 8եղասպանութեան յուշարձանին: Այնուհետեւ հիւրերը այցելեցին ճոյն օրը բացուած «Արդիւնաբերական Հայաստան Էքսպօ-2002» ցարտարութետի ցուցահանդէսը, ուր ծանօթացան Հայաստանի տնտեսական զարգացման հիմնական ուղղութիւններուն եւ առեւտրական ծրագիրներուն: 19 Սեպտեմբերին բացուած ցուցահանդէսին առիթով Հայաստանի վարչապետ Անդրանիկ Մարգարեան ըսած է. «Հայկական արտադրատեսակային միացումը մրցուցակ է արտասահմանեան շուկային մէջ քե՛զի յարկով, քե՛զի զինքով»: Ցուցահանդէսին կը մասնակցէին մօտաւորապէս 70 ձեռնարկութիւններ՝ Հայաստանէն, ԱՊՀ-ի եւ Արեւելեան Եւրոպայի երկիրներէն, ծափոնէն, Ամերիկայէն եւ այլ երկիրներէ: Նշուած է, որ ցուցահանդէսը վկայութիւն մ'ըն է այն մասին, որ «Հայաստան» իբրեւ արդիւնաբերական երկիր, ապագայ ունի»:

ԸՍՏ ԵՈՒՐԱ ՆԱԻՅԵԱՆԻ ՍՓԻՌՔԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՊՐՈՅՆԵՐ ԿԸ ՅԱՃԱՍԵՆ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒՆ ՄԷԿ ԵՐՐՈՐԴԸ

Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան Սփիւռքի բաժանմունքի տրւեալներով, ներկայիս Սփիւռքի մէջ կը գործէ 366 հայկական դպրոց, ուր կը յաճախէ 65,172 աշակերտ:

Այս տուեալներուն համաձայն, Արաստանի մէջ կը գործէ 156 հայկական միջնակարգ դպրոց, ուր կը յաճախէ 23,872 աշակերտ, Արխաղիոյ մէջ 41 դպրոց (4,579 աշակերտ), Ռուսիոյ մէջ 23 (6,437 աշակերտ), Միացեալ Նահանգներու մէջ 25 (13,616 աշակերտ), Իրանի մէջ 23 (9,042 աշակերտ), Լիբանանի մէջ 25 (6,135 աշակերտ) եւ Սուրիոյ մէջ 25 (3,066) աշակերտ: Հայկական դպրոցներ կը գործեն նաեւ Թուրքիոյ, Եգիպտոսի, Քուէյթի, Ֆրանսայի, Քանադայի եւ այլ երկիրներու մէջ: Նախարարութեան Սփիւռքի բաժանմունքի պետ Նուրա Նաւոյեան ընդ, որ Սփիւռքի հայկական դպրոցներ կը յաճախեն այդտեղ բնակող աշակերտներուն մէջ երրորդը միայն: Ուր է միւս երկու երրորդը...

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ԳԻՇԵՐՈՒԹԻԿ

Համազգային Կեդրոնական Վարչութիւնը կը յայտարարէ, որ Նշան Փալանձեան ձեմարանի ուսանողական գիշերօթիկ բաժնին մէջ մնացած են սահմանափակ թիւով սենեակներ, որոնք տրամադրելի են ուսանողներու: Փալանձեանը կը խնդրէ կապ հաստատել հետեւեալ թիւերուն եւ կամ անձամբ ներկայանալ Համազգային Կեդրոնական Վարչութեան գրասենեակ, Նշան Փալանձեան ձեմարան:

Ետեւալային թիւեր՝ 01 - 372455, 01 - 375409 եւ 03 - 549917
E - mail Hamazcen@cyberia.net.lb

ԿԵՐԱՍՈՒՏ ԸԱՐԼԻ ՄԱՆԱԿՐ ՂԱՍԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

Պուրճ Համուտ, հեռ. 260533 - 260534 - 266822
1.- 2002 - 2003 տարեշրջանի արձանագրութիւնները նախկին եւ նորեւ աշակերտներու համար սկսած են եւ կը շարունակուին հաստատութեան գրասենեակին մէջ:
2.- Նորեւ աշակերտներ, որոնք սովորական վարժարաններու մէջ կարող չեն իրենց դասերուն հետ քայլ պահել, եւ սորվելու տկարութիւն եւ կամ դժուարութիւն կ'ունենան, կրնան արձանագրութեան դիմում կատարել եւ ընդունուիլ, յետ հոգեբանական եւ մանկավարժական քննութիւններու, որոնք ձրիաբար կը կատարուին հաստատութեան ներսէն:
3.- Հայ վարժարաններու աշակերտներ, որոնք լեզուական, հոգեկան, մտային եւ ուսումնական դժուարութիւններ կ'արձանագրեն դպրոցական տարեշրջանին, կրնան մտնել դիմել ԸԱՐԼ, որպէսզի յարմար եւ մասնագիտական լուծում մը տրուի իրենց հարցերուն:
4.- Օթորայի սպասարկութիւնը ապահովուած է բոլոր շրջաններուն համար:
5.- Վերամուտ: Ղասաւնդուութիւնները կը սկսին Հիւնզաբքի, 3 Հոկտեմբեր 2002, առաւօտեան ժամը 8:00ին:
ԸԱՐԼԻ ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

մըն է, որ արձանագրութեան մէջ Հայաստանի կարմիր զինուոր մէջ:

● ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ անկախութեան վերականգնման 11ամեակին առիթով, Հայաստանի Ազգային Ժողովի կազմակերպութեամբ տեղի ունեցաւ «Կենաց» փառատօնը, որուն նշանաբանն էր «Պորճը դարձաւ Ժողովուրդին համար»: Փառատօնին մասնակցած են Հայաստանի Ֆիլհարմոնիք նուագախումբը եւ նշանաւոր երգիչներ: Այս առիթով տեղի ունեցած համերգը ղեկավարած է Ֆիլհարմոնիք նուագախումբի ղեկավար Կարէն Թոփչեանը:

● ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ցախաբլորը արուեստական պայմաններու մէջ պահելու աշխարհի վրայ առաջին փորձը կը կատարուի Հայաստանի գիտութիւններու ազգային ակադեմիայի Բուսաբանութեան հիմնարկին կողմէ: Կովկասեան ցախաբլորը կան ղեկավար էտուարտ հազուագիւտ թռչուններ:

ԾԱՆՈՒՅՈՂՆԵՐՈՒ ՌԵՇԿՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազգակ» մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակելու փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումն բնագիրը ընթերցելու գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազգակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

Դարտուն ՈՍԿԵՂԱՐԻ մօտ

Library VOSKETAR
National textbooks, all kinds of schoolbooks & dictionaries
Պուրճ Համուտ, Սուրբ Փրկիչ եկեղեցոյ կից հեռ. 01/264750

ՄՆԻԹԱՐԵԱՆ ԺԱՌԱՆԳԱԿՈՐԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՊԻՔՅԱՅԱ

2002 - 2003 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են: Վարժարան կ'ընդունի նախկին արտուած աշակերտներ 7րդ դասարանն սկսեալ: Նորեւ աշակերտները պարտին իրենց հետ բերել ինքնութեան թուղթ լուսապատճէն, 2 լուսանկար եւ վիճակագրոյ: Արձանագրութեան համար դիմել վարժարանի տնօրէնութեան՝ հեռ. 04-981077 եւ 03-753313:
ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՆԵՐՈՒ ՍԻՒՆՀՈԳՈՍԻՆ

Հայ կաթողիկէ եկեղեցւոյ եպիսկոպոսներու սիւնհոդոսը՝ գումարուած 4 - 12 Սեպտեմբեր 2002ին, կաթողիկոսական աթոռին մօտ, Զմմառու Ս. Կոյսին փոխման վանքին մէջ, նախագահութեամբ՝ Ամենապատիւ եւ Գերբրջանիկ Տէր Ներսէս Պետրոս ԺԹ. կաթողիկոս պատրիարքի՝ Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկէ Հայոց եւ մասնակցութեամբ՝ Ամենապատիւ եւ Գերբրջանիկ Տէր Յովհաննէս Պետրոս ԺԸ. Գասպարեանի, վաստակաւոր կաթողիկոս պատրիարքի, եւ Հայաստանէն, Հիւսիսային եւ Հարաւային Ամերիկաներէն, Ֆրանսայէն, Յունաստանէն, Իրաքէն, Պարսկաստանէն, Հայկէստանի Դատարանէն, Պէտրոպոլիսէն, Սուրբ Երկրէն, Իրաքէն ժամանած հայրապետներու, իր աշխատանքներուն փակումը կատարեց Հինգշաբթի, 12 Սեպտեմբեր 2002ին: Բացակայ էր Պոլսոյ թեմին առաջնորդ՝ առողջական պատճառով:

Սիւնհոդոսական նիստերու ընթացքին, ժողովական հայրերը խոր ցաւով իմացան մահուան գուժը Հիւսիսային Ամերիկայի եւ Քանադայի վաստակաւոր եպիսկոպոս Արհի. Ներսէս եպս. Սեթեանի, որ տեղի ունեցաւ Լոս Անճելէս, 8 Սեպտեմբեր 2002ին: Սիւնհոդոսական հայրերը միասնաբար բարձրացուցին իրենց աղօթքը առ Աստուած, որպէսզի յաւիտենական Հանգիստ պարգեւէ իր հաւատարիմ ծառային:

Ժողովական հայրերը երկարատեւ ու բազմաթիւ նիստերու ընթացքին, ուսումնասիրեցին ծիսական, կանոնական, հովուական, կազմակերպչական, քրիստոնէական դաստիարակութեան, սուրբ գրային եւ քահանայական կոչումներու վերաբերեալ հարցեր, ինչպէս նաեւ Հայաստանի եւ Արցախի ներկայ գոյս-վիճակը, Լիբանանը ու Սուրբ Երկիրը շահագրգռող կարեւոր իրադարձութիւնները, եւ առին հետեւեալ որոշումները:

Ա. ՊԱՏՐԻԱՐԷԱԿԱՆ Բ. ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

Յառաջիկայ տարուան ընթացքին գումարել պատրիարքական Բ. Համագումարը, որ կենսական անհրաժեշտութիւն կը նշատուի, զօդելու եւ համադրելու եկեղեցական ու աշխարհական մեր բոլոր ուժերը, համապատասխանելու համար առաքելական, հովուական, դաստիարակչական, ընկերային եւ ազգային նոր պահանջներուն:

Վերոյիշեալ Համագումարը տեղի պիտի ունենայ Զմմառու Փոխման Ս. Կուսի դարաւոր վանքին յարկերուն ներքեւ, 26 - 29 Օգոստոս 2003ին, հետեւեալ ընդհանուր խորագիրին տակ:

- «Հայ կաթողիկէ» Յրդ հազարամեակի սեմին» Ենթախորագիրներ
- Հաւատքի խորացում
 - Համամիութենական շարժում
 - Երիտասարդները՝ յոյս եկեղեցւոյ եւ ազգին:
- Սիւնհոդոսական հայրերը վերահաստատեցին Արհի. Յովհաննէս եպս. Թէյրոզեանի իրրեւ ընդհանուր

քարտուղար համագումարին եւ կոչ ուղղեցին հայ կաթողիկէ կղերին ու բոլոր կազմակերպութիւններուն, որպէսզի սիրաջօժ գործակցին պատրաստութեան աշխատանքներուն:

Բ. Ս. ՆԵՐՍԷՍ ՇՆՈՐՀԱԼԻՔ «ՏԻԵՁԵՐԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՎԱՐՎՊԵՏ»

Նկատի ունենալով Ս. Ներսէս Շնորհալիքի՝ մեծ հայրապետին այժմէականութիւնը իրրեւ ուսնակիրայ միութենական շարժումին եւ հիմնուելով անոր ասուածաբանական, եկեղեցապատմական գործերուն եւ բազմազգար հովուական էջերուն վրայ, ժողովական հայրերը որոշեցին շարունակել աշխատանքը, որպէսզի մասնագէտներու օժանդակութեամբ, կարելի ըլլայ զինք հռչակել տալ «Տիեզերական եկեղեցւոյ Վարդապետ»:

Գ. ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Նախկին քրիստոնէական գիրքերու սեւագիր օրինակները յանձնուեցան սիւնհոդոսական հայրերուն, որպէսզի յսուհետեւ մեր վարժարաններուն աշակերտութիւնը ու մեր սիրելի մանուկներն ու պատանիները, արդիականացած գիրքերէն քրիստոնէական վարդապետութեան սկզբունքները քաղեն եւ ծանօթանան անոնց միջոցով հայ եկեղեցւոյ կրօնական գանձերուն ու շարականներուն: Այս աշխատանքը՝ գոհունակութեան եւ գնահատանքի առարկայ դարձաւ բոլոր սիւնհոդոսական հայրերուն կողմէ:

Գ. Ս. ԳԻՐՔԻ ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Սիւնհոդոսական հայրերը հովուական մտահոգութիւններէ մղուած՝ որդեգրեցին Մխիթարեան հայր Օգոստինոս վրդ. Սեբուլեանի կողմէ կատարուած Ս. Գիրքի մամուլական թարգմանութիւնը, որպէսզի Աստուծոյ խօսքը մատչելի դառնայ հայ նոր սերունդին, եւ հայուցելու՝ սնած Աստուծոյ խօսքով, կարեւոր վերագտնել Ս. Գիրքը Լուսաւորչի եւ վարդանանց հաւատքը եւ հաւատարիմ մնալ այդ ժառանգութեան:

Ե. Ս. ՊԱՏՐԱՐԱԿԻ ԵՒ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Սիւնհոդոսական հայրերը քննարկեցին նաեւ Ս. պատարագի եւ ժամբողութեան աշխարհաբար թարգմանութիւնը, որպէսզի հետզհետէ մեր ժողովուրդը մանախ մեր հայրապետներու երկնայայտ եւ խորիմաստ աղօթքներով եւ ըլլայ, արարողութեան ընթացքին, ո՛չ սոսկ հանդիսատես, այլ՝ մասնակցող:

Զ. - Հուսկ՝ ժողովական հայրերը անդրադարձան ի սփիւռս աշխարհի տարածուած իրենց հաւատացեալներուն նիւթաբարոյական վիճակին եւ Լիբանանի մէջ տիրող տնտեսական տագնապին, քաղաքական կացութեան եւ ազատութիւնները սահմանափակելու փորձերուն, որպէսզի Լիբանանը՝ ինչպէս զայն կը յորջորջէ Յովհաննէս Պօղոս Բ. Ս. քահանայապետը, դառնայ «Երկիր համակեցութեան կրօններու, մշակոյթներու եւ քաղաքակրթութիւններու»:

Մաղթեցին եւ աղօթեցին, որ արդարութեան վրայ հիմնուած խաղաղութիւնը վերջնականապէս տիրէ Ս. Երկրին մէջ:

Սիւնհոդոսական հայրերը իրրեւ փակման խօսք՝ սրտագին կոչ ուղղեցին մեր հայ կաթողիկէ բոլոր գաւակներուն, որպէսզի համագործակցին սիրով եւ միութեան մէջ, պայծառացնելու համար հայ կաթողիկէ եկեղեցւոյ դիմագիծը, եւ բարձրացնեն իրենց ջերմագին աղօթքը, որպէսզի Ամենակալը պահէ ու պահպանէ մեր եկեղեցին ու հայրենիքը:

ԳԻՒՆ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՐԻԱՐԷԱՐԱՆԻ

Զմմառ, 12 Սեպտեմբեր 2002

www.hamazkayin.com

ONE SECOND IS ENOUGH...
Արդար Կը Պահուի Երկուրեւեւ Մը Մէջ...

...BUT WE USE THEM ALL.
...ԻՍԿ ՄԵՔ ՆԵՐԿԱՅ ԵՒ ԱՄԷՆ ԵՐԿԱՅՐԵԱՆ.

ԱՖՏԻԼ AFHIL

Աթետի Ընթր, Բ. Յարկ, Դեռ. Եւ Յարկ. (01) 262231-242556-242557
Imm. AFED, 2ème étage, Tél. and Fax: (01) 262231-242556-242557

ԵՍԻ ԿԵՂՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄՔ՝

«ԱՌՈՂՋ ՄԻՋԱԿԱՅՐ, ԱՌՈՂՋ ՍԵՐՈՒՆԴ, ԱՌՈՂՋ ԱՊԱԳԱՅ» ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

20 Սեպտեմբերին Հայ օգնութեան միութեան (ՀՕՄ) Կեղրոնական վարչութիւնը Երեւանի «Քոնկրէս» պանդոկին մէջ կազմակերպեց «Առողջ միջավայր, առողջ սերունդ, առողջ ապագայ» նիւթով գիտաժողովը, որուն ընթացքին քննարկուեցան ՍԻՏԱՅի, մանկական թերաճութեան, մարմնափաճառութեան եւ ընտանեկան բռնութեան վերաբերեալ խնդիրներ, մասնակցութեամբ կառավարութեան տեղական եւ միջազգային կազմակերպութիւններու ներկայութիւններու: Գիտաժողովին իրենց պաշտօնական խօսքը յղեցին Հայաստանի առաջին տիկին Պելլա Քոչարեան, կրթութեան եւ գիտութեան, առողջապահութեան եւ ընկերային ապահովութեան նախարարութիւնները:

3000 ընտանիքներու վրայ ուսումնասիրութիւններ կը կատարուին, առանցք ունենալով մանուկներու դէմ կիրարկուած բռնութիւնները՝ ընտանեկան միջավայրի, դպրոցի, թէ՛ այլ վայրերու մէջ եւ այդ բոլորին արդիւնքները պատրաստ կ'ըլլան յառաջիկայ Գեկտեմբերի սկիզբը:

Ընտանեկան բռնութիւններու մասին խօսելով՝ ՀՕՄԻ Կեղրոնական վարչութեան անդամ, Ազգային ժողովի պատգամաւոր Ալվարդ Պետրոսեան դիտել տուաւ, որ այս պարագային պէտք է զգուշ ըլլալ, քանի որ չենք գիտեր, թէ՛ հարցը բարձրացնելէ ետք, միջազգային ընկերութեան անուան տակ աղանդաւորական ինչպիսի կազմակերպութիւն օգնութեան պատրուակով կրնայ թակել դուռը:

Գիտաժողովի միջոցով ՀՕՄԻ բարձրացուցած հարցերը յատուկ կարեւորութեամբ ընդգծուեցան Հայաստանի նախագահին առջեւ մարդկային կային իրաւանց յանձնարարութեան փոխ նախարար Աշոտ Եսայեանի կողմէ: ՀՕՄԻ Կեղրոնական վարչութեան ատենապետ Մարո Մինասեան նշեց, որ վերոյիշեալ խնդիրներուն առջնորդ բոլոր առաջարկները պիտի ամփոփուին եւ գործնական ընթացքի մէջ պիտի ընդգրկուին:

Գիտաժողովին ընթացքին ցուցադրուեցաւ ժամանակէ մը, որուն մէջ Պարտիզան կը կրէր «ՍԻՏԱՅի դէմքը» խորագիրը:

ՏԱԻՈՒՇԻ ՄԷՋ ՍԿՍԱԻ ԱԿԱՆԱՊԱՏՈՒԱԾ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒ ՌԻՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի ականագերծման մարդասիրական կեղրոնի (հիմնուած 2001ին) աշխատակիցները չորս խումբերու գրութեամբ ներկայիս Տաւուշի մարզին մէջ կ'ուսումնասիրեն ականապատուած տարածքները, կ'արձանագրեն թիւերը, կը նշեն խորհուրդը եւ ականներէ գոհուած բնակիչներու մասին կը հաւաքեն տուեալներ, որոնք պիտի ներկայացուին ականագերծման մարդասիրական կեղրոնին:

Այնուհետեւ փորձագէտ ականագերծողներ պիտի գրադին ականները չէզոքացնելու գործով: Նշուեցաւ նաեւ, որ իջեալի Կայանաւան գիւղին մէջ ներկայիս տեղի կ'ունենայ ականագերծման աշխատանք:

ԱԶԱԿՅՈՒԹԻՒՆ՝ ԳԻՐՔԻՆ ԵՒ ԸՆԹԵՐՅԱՆՈՒԹԵԱՆ

Այս զարնան Նոր Նորքի մէջ, համայնքապետ Մկրտիչ Մինասեանի նախաձեռնութեամբ, հայ երեք տներ, գրողներ, լրագրողներ եւ հրատարակիչներ գործելու հիմնադրամիջոցներու ազգային կազմակերպութիւնը, որ պիտի իրագործէ «Բարեկիրթ Սիւնհոդոսական» գիրքի

բնի եւ ընթացքներու աշակցող բարենպաստ օրէնքներով» ծրագիր մը: Այս ծրագրին նպատակն է Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային ժողովին ներկայացնել Հրատարակիչներու ազգային կազմակերպութեան, Գրողներու Սիւնհոդոսական, «Հայ հեղի-

նակ» հասարակական կազմակերպութեան, Հայաստանի գիտութիւններու ազգային ակադեմիայի գրականութեան հիմնարկի եւ «Գարուն» ամսագրի խմբագրութեան տնօրէն խորհուրդին մշակած «Գրահրատարակչութեան պետական աշակցութեան մասին» օրէնքին նախագիծը եւ յարդր նիստին այդ օրէնքին վաւերացումին համընթաց փոփոխութիւններ մտցնել Հայաստանի հարկային օրէնքներու գրահրատարակչութեան վերաբերող յօդուածներուն մէջ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍԵԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ԵՐՋԱՆԿԱՅԻՇԱՏԱԿ ՎԱԶԳԷՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

20 Սեպտեմբերին Սուրբ Էջմիածինի մէջ երջանկալիչատակ Վազգէն Ա. կաթողիկոսի ծննդեան օրուան առիթով անոր շիրմին առջեւ տեղի ունեցած է հոգեհանգստեան արարողութիւն՝ Ներսէս արք. Պոգոպալեանի հանդիսապետութեամբ եւ Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ. կաթողիկոսի մասնակցութեամբ:

Հոգեհանգստեան արարողութեան երգեցողութիւնը կատարած են Սեւանի Վազգէնեան հոգեւոր պարանոցի սաները, որոնց համար աւանդական ուխտ դարձած է անոր ծննդեան տարեդարձին առիթով այցելել վախճանած վեհափառի շիրմին:

ԻՆՉ ԿՆՍԵՆ ԿԱՍ ԿՆՍԵՆ
ՓՕԼԻԿԼՕԹ
ԸՈՒՆԻ ԵՐՋԱՆԱԲԱՐՏԵՐԸ

«...Միջնակարգի երկրորդ դասարանէն ընդունեցայ Փօլիկլօթ Թեքնիքը Բուլճ: Չորս տարի վերջ տալով յալան: Այժմ գործադիր քարտուղարուիմ եմ 85 պաշտօնատեղով ընկերութեան մը մէջ...»:

ՈՎԱՆՆԱ ՎԱՐՎԱՆԵԱՆ

ՀԱԼԷՊ ՀԱԼԷՊ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Բարձր հովանաւորութեամբ՝

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԿԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ՍԵԾԻ ՏԱՆ ԿԻԼԿԻՈՅ

Նախաձեռնութեամբ՝

ԲԵՐԻՈՅ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

29 Սեպտեմբերին 6 Դոկտեմբեր 2002, տեղի պիտի ունենան թեմի առաջնորդ

ԳԵՐԸ. Տ. ՍՈՒՐԵՆ ԱՐԸ. ԳԱԹԱՐՈՅԵԱՆԻ

Քահանայական ձեռնադրութեան քառասունեակի եւ թեմի առաջնորդութեան քսանհինգամեակի նուիրուած համընթացութեանը հետեւեալ ժամանակացոյցով:

- 29 Սեպտեմբերին 6 Դոկտեմբեր 2002. «Ճառայութեան ուղիներով» Լուսանկարներու ցուցահանդէս, «Արամ Մաճուկեան» ժողովրդային տան «Լ. Շանթ» սրահէն ներս:
- 1 Դոկտեմբեր 2002 Մեծարանքի ընդունելութիւն Պաշտօնական եւ պետական անձնաւորութեանց, երեկոյեան ժամը 7:30էն 9:00, «Արամ Մաճուկեան» ժողովրդային տան «Աճի» ճաշարահէն ներս:
- 2 Դոկտեմբեր 2002 Գեղարուեստական երեկոյ երեկոյեան ժամը 9:00ին, «2. Գաբրիէլեան» սրահէն ներս:
- 3 Դոկտեմբեր 2002 Մեծարանքի ընդունելութիւն Ազգային եւ միութենական մարմիններու, երեկոյեան ժամը 7:30էն 9:00, «Արամ Մաճուկեան» ժողովրդային տան «Աճի» ճաշարահէն ներս:
- 5 Դոկտեմբեր 2002 Մեծարանքի հանդիսութիւն երեկոյեան ժամը 9:00ին, յոյն կաթողիկէ Մար ձըրձոս եկեղեցւոյ մէջ:
- 6 Դոկտեմբեր 2002 Ս. եւ Ամանի պատարագ Ս. Քառասնից Մանկաց Մայր եկեղեցւոյ մէջ, հանդիսապետութեամբ Ն. Ս. Օ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. կաթողիկոսի Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կր պատարագէ մեծարեալ սրբազան հայրը:
- 6 Դոկտեմբեր 2002 Ընդգրկոյթ

ԴԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

Աշակուրային Էջ

ՔՆԱՐԻԿ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Խորհրդային շրջանին ունեցած ենք ակամաւոր եւ արժանաւոր արուեստագետներ, որոնք այսօր սկսած են մոռացութեան մատուցել: Բնարիկ Վարդանեանը այդ շարքի ինքնատիպ գեղանկարչուհիներէն է, որուն արուեստը անկասկած մաս կը կազմէ հայրենի գեղանկարչութեան մնացած արժեքներուն: Ստորեւ՝ ակնարկ մը, որ ընդհանուր գաղափար մը կու տայ անոր ստեղծագործութիւններուն բնոյթին եւ որակին մասին:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԿԵՐՊԱՐՈՒԵՍԱԳԵՏՆԵՐ

ԳԱՐԼԱ ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ

Նմուշ մը Գարլա Խաչատուրեանի վերացապաշտ բնոյթի գործերէն

Մէկ կողմէ յախուռն եւ կրքոտ խառնուածքի տէր եւ, միւս կողմէ, մեղմ ու թաւալին բնաւորութեամբ օժտուած կեդանկարչուհի մըն է Գարլա Խաչատուրեան: Ան, երբ կը փորձէ գրասեւրել իր ներաշխարհին մէջ կուտակուած ներանմանական պարունակներն ու յոյ՛ գեղերը, կը վերածուի անսանձ ու անհանդարտ ստեղծագործողի մը, որ վայրկեան առաջ կ'ուզէ «մաքրագործել» իր ներքին եւր՝ առանց հասնելու վախճանական հանգրուանին: Իսկ երբ հարցը կը վերաբերի միւս նուկներուն, ան թէ՛ եւ կը զգենու գուրգուրոտ ու սիրագեղ մօր մը կերպարը, սակայն կը պատկերէ անհանդարտ, երբեմն նոյնիսկ տագնապահար մանուկներ խաղաղ միջավայրի մէջ: Ահաւասիկ թէ ինչու ան վերացապաշտ եւ փրիմիթիվիստ է միաժամանակ: Երկու պարագային ալ թէ՛ եւ արտայայտչապաշտական ոճով կ'երկնապարհէ, սակայն անոր արուեստը յստակօրէն կը բաժնուի երկու մասի:

Գարլա Խաչատուրեան մասնագիտական իր կրթութիւնը ստանձնած է Նիւ Եորքի «Փրոպրիէթ Երթուօ՞ տիպայն»ի գեղարուեստից հիմնարկին մէջ, ուրկէ

«Պտոյտ մարգագետնի վրայ» գործ՝ Գարլա Խաչատուրեանի:

1985ին կը ստանայ արուեստի համապատասխան վկայական (B.A.): Անոր գործերը ցարդ ցուցադրուած են Պէյթսենէն, Նիւ Եորքի, Սան Կրիստոֆօրի, Փարիզի եւ այլ քաղաքներու մէջ: Ան արժանացած է Ջերմ ընդունելութիւններու եւ բարձր դնահատանքի:

Երկու տարբեր աշխարհներու մէջ տուալտող այս արուեստագիտուհին անկեղծ ու անմիջական է իր արտայայտութիւններուն մէջ, սանձարձակ ըլլալով հանդերձ:

Վերացապաշտական բնոյթի անոր ստեղծագործութիւնները թէ՛ եւ կը սկսին բացարձակ վերացականութիւն, սակայն կը ձգտին դէպի կերպարացականութիւն, ուր ներդաշնակութիւն ձեռք բերելու բուն ցանկութիւնը կը մնայ իր բնական շարունակական գործընթաց: Ահաւասիկ թէ ինչու վերացական բնոյթի անոր գործերը մէկը միւսին շարունակութիւնը կը կազմեն, եւ կարճէք թէ ստեղծագործական երթը կը դառնայ «յաւիտենական»: Ընկալելու համար Գարլա Խաչատուրեանի վերացականութիւնը՝ պէտք է թափանցել անոր ենթագիտակիցին աշխարհը, սեփական ենթագիտակցական վիճակ ստեղծելէ ետք միայն:

Իսկ ինչ կը վերաբերի անոր փրիմիթիվիստական բնոյթի գործերուն, անոնք արտայայտչապաշտ ըլլալով հանդերձ, ընթացիկ են մանկապատանեկան գիրքի մը նման: Մանուկն ու իր միջավայրը պատկերող անոր այս կարգի գործերը թէ՛ եւ հոգեխումբ ընդթ ռունին, սակայն քնքրու էն ու գրաւիչ միաժամանակ: Մարդկան գոուանքէն մինչեւ ջինջ սիրոյ արտայայտութիւնները ջերմօրէն դրսեւորող այս գործերը յաճախ յայտնած են նաեւ հոգեկան ներքին լարուածութեամբ եւ տաղանապով:

Գարլա Խաչատուրեան կը պատկանի արուեստագետներու այն տեսակին, որոնք համար ստեղծագործելը զգացական աշխարհի անհրաժեշտ լիցքաթափում կ'ենթադրէ:

Մ. Ճ.

Երբ խօսուում ենք այս կամ այն նկարչի ստեղծագործական անհատականութեան ինքնատրուութեան, ստեղծագործական ձեւագրի մասին, նկատի ենք ունենում նրանց ստեղծած արժեքների գլխավոր տարբերությունները, դրա յետեւում առաջին հերթին՝ կենսի ընկալման ողջ անկրկնելիութիւնը: Անեք է իրականութեան ովկիանոսը: Սակայն իւրաքանչիւրիս հայեացքի առջեւ նա բացայայտուում է ոչ ամբողջութեամբ իր բոլոր կողմերով, այլ երեւում է մաս - մաս, եւ այդ մասերից որեւէ մէկը դառնում է կարեւոր վարպետի համար, դառնում առանցքայինը ստեղծագործութեան մէջ, համապատասխանաբար ձեւաւորելով արտայայտչամիջոցները, իրեն ենթարկելով այն ամէնն, ինչ սովորաբար կուշուում է ստեղծագործութեան արտայայտչելոյ:

Հասկանալի է՝ հիմնական թեմայի ընտրութիւնը կատարուում է ոչ միայն զանազան միջոցով, միշտ, արուեստագէտի ստեղծագործական ուղին, իսկապէս «ուզի է», քանի որ ձգտում է փոփոխուող արտայայտչաձեւեր վրայով:

Նկարչուհի Քնարիկ Վարդանեանի համար հիմնական թեման դարձել է Ծարժումը: Եւ նրա ամէն մի աշխատանք ենթարկուած է Ծարժումն արտայայտելու, կտաւի անհրաժեշտութեան մէջ «ակնթարթը կանգնեցնելու» ցանկութեանը, ցոյց տալով հանդերձ նրա անկանգնելիութիւնը:

Տասը տարի առաջ Հայաստանի նկարչի տան ցուցասրահներում, Քնարիկ Վարդանեանի ցուցահանդէսում նրա ստեղծագործութեան արտայայտչաձեւերը բնութագրուում էր կտաւի գունային արտայայտչութեան եւ յարդարային ձեւաւորման խնդիրներով: Դրանք այն ժամանակ թուում էին առաջնային: Այսօր դահլիճի տարածութիւնը այլ կերպ է հնչում, գոյնը այլեւս յատուկ խնդիր չէ կը ընդթնէ, է դառնում գերիշխողը եւ զբոսելուում է բոլոր այն թեմաներն ու ժանրերը, որոնց դիմում է նկարչուհին:

Այս ցուցահանդէսին երբեք ստեղծագործութիւնները ամէնից աւելի թանձր են ներկայացնում նրա վերջին տարիների ստեղծագործութեան թեմաները: Ծարժումը, Դրանք են՝ «Հորատում», «Հեծանուորներ» եւ «Ժամանակ» մեծադիր համադրումները:

Դրանցից առաջինի բովանդակութիւնը (այն կարելի էր արտայայտել որպէս գուտ կենցաղային պատկեր) քաղաքի համար սովորական փողոցային մի տեսարան է՝ երկու բնուոր կենտրոնացած գետնի մէջ են միտնում ելեկտրական հորատիչները: Նիւթն

ի արտացոլանք ունեն: Ընդհանրացումը իր մէջ կրում-թաքցնում է իրականութիւնից առնուած նախնական մոթիլը:

«Հորատում» գործին մօտ է «Հեծանուորներ» կտաւը: Չնայած այս նկարի, ինչպէս եւ Վարդանեանի ներկայիս ողջ ստեղծագործութեան, թեման նոյնն է՝ «կենսաբան շարժում է»: Այստեղ նկարչուհին իր առջեւ այլ խնդիր է դրել: Պատկերել տարածութեան յաղթահարումը, ցոյց տալ շարժումը օդի սլացող շրթերի կախարհանքով, փորձելով կտրուել գետնից, «թռչել նրա վրայով» մարմնի համար անհատական արագութեամբ: Իսկ այդ պատճառով է ընտրուած խնդիրն իրականացնելու համար պատշաճ այս մոթիլը՝ հեծանուորների մրցավազքը: Հեծանուորները սլանում են պատկերի մակերեսով, ձուլում անկանգնութիւնը թեմե անկանգնութիւն, իսկ շրջապատը շարժման է ենթարկուած լոյսի եւ ստուերի տեսքով: Ծարժման անընդհատութեան պատճառով ստացուած է մի քանի հնարներով: Գետնի մակերեսը արտայայտուած է փոխանցուող շարժման տեսքով, ինչպէս արագընթաց տեսիլք, որ ամբացում է ոչ միայն դիտողներին, այլ հենց իրենց՝ հեծանուորներին կողմից: Սլացողների իրանները, ինչպէս եւ հորատողներին, կարծես թէ հիւսուած են ջրերից ու ներդրելով, չնայած ի տարբերութիւն հորատողների հեծանուորները զրկած են կը ից ու ծաւալից, նրանք ներկայացում են որպէս ուժի մարմնացում: Կրկնակելով փայլաւոր շիւղերով անիւների փանեակաւոր նկարը, ամբողջովին թափանցիկ այդ մարմինները սահում են թեմե ու սրընթաց: Նկարում լրացուցիչ տպաւորութիւն է ստեղծում երկու տարբեր հեծանուորների հակադրութիւնը՝ մի կողմից շրջուն գետնին, միւս կողմից առաջ թռչող թռչող մարմիններ:

Ծարժումը մարմնաւորուած է նրանց ցնցոտող, դրդաբող փոխազդեցութեան միջոցով, նրանց միասնութեամբ: Իսկ հորատչի ռետինէ խողովակները լցուած են, ասես, ոչ թէ խտացած օդով, այլ կենդանի քարտեւի արիւնով: Դրանք օձագալար սփռուած են կտաւի մակերեսով մէկ, ինչպէս արիւննատար անօթներ, դիտողին փոխանցելով աշխարհը վերափոխելու մարդու կամքը, նրա նպատակը: Ժանրային պատկերը ստանում է խորհրդանշական բնոյթ: Այդպէս է մեկնաբանում նկարչուհին եւ երկրորդ բնուորին: Նա շարժման մէջ է մտած առաջինի նման ստեղծելով «արեան շրջանաւորութեան երկրորդ օղակը», ամբացնող եւ հաստատող առաջինի գործողութիւնները: Սա իւրայայտուել սկզբնաւորել է, հաւանաբար, հենց ինքն էլ ստեղծում է կտաւից ելնող շջափելի աղմուկը:

Ծարժումնակ են եւ արտաքին միջավայրի մանրամասները, միջավայր, ուր նկարչուհին տեղադրել է հորատողներին, դրանով ընդգծելով շրջանաձեւ «թռչող» կենտրոնախոյս ուժերի հոսքը: Այս համադրումն հիմնուում ընկած է ուսողական հաշուարկը, որ քաղաքային է ամէն տեսակ պատահականութիւն, աշխատանքը դարձրել համոզիչ: Բնորդին մանրազնին հետազօտները, նախօրոք կատարած հաշիւաւոր ճեպանկարներն ու էսքիզները հնարաւորութիւն են տուել կենտրոնական մտքին խանդարող ամէն ինչ դուրս նետել եւ հասնել վերջնական տարբերակին: Վերջնական տարբերակը ուժեղ է, իսկ են իսկ շնորհիւ երկարատեւ ու քրտնալան փնտաւումների գաղտնի առկայութեան, փնտաւումներ, որ արտայայտչութեան հասնելու համար կրակոտ պայթա-

«Ժամանակ», գործ՝ Բնարիկ Վարդանեանի

թի մասին կարելի է ասել, որ դա մի կողմից զգաւորութեամբ բանաստեղծական համադրումներ, խորհրդանշական ծրագրի նկարներ, պատմա-վիպապաշտական թեմաներով կտաւներ:

Այսօրուան աշխատանքների ետեւում Քնարիկ Վարդանեանի տաղանդի աստիճանական զարգացումն է, նկարչի անցած բարդ ճանապարհը, նկարչի 50ական թվականների սկզբներին:

Արդեօք այդ պատճառով չէ շարժման թեման այդպէս համոզիչ նկարչուհու աշխատանքներում, որ յենուած է ոչ միայն իր՝ Վարդանեանի, այլեւ մեր ողջ գեղանկարչական դպրոցի նախորդ տասնամեակների քրտնալան որոնումների վրայ, ուր կային եւ որոնուած էին մոթիվի ճշգրիտ պատկերում վարպետութեան եւ յարդարային արտայայտչութեան փնտաւումներ եւ տուրք հայրենասիրական վեհ խորհրդանշաններին:

Այսօր այդպիսի խնդիր է արուեստի միջոցով դարձրել մի կողմից կրկնաւոր արտայայտելու:

ԷԼԵՆ ԳԱՅԵԷՉԵԱՆ

(Յապատուած)

BYBLOS INSTITUTE

TECHNICAL INSTITUTE

TECHNICAL BACCALAUREAT - BT
SUPERIOR TECHNICAN - TS

- Computer & Accountancy
- Sales & Commercial Relationships
- Electronics
- Car Mechanics
- Preschool Education
- Expert Accountant
- Computer Science
- Business Administration & Marketing

SPECIALIZATION
TECHNOLOGY - TDS

- General Accountancy
- Chief accountant
- Executive secretary
- Esthetics & Make-up
- Computer Technology
- Electronics (T.V. & Cellular)
- Mechanics & Car Electronics
- Car Diagnostics Technology
- Electricity - Refrigeration

Haret Horeik
01 273863

Dora
01 894600

Furn-El-Cheback
01 293175

Կրթական Խայտեր

ԼՈՒՌ ՅԵՂԱՓՈՒՍՈՒԹԻՒՆ

Մինչ ԱՃԽԱՐԿԻ ՏԱՐԱԾՔԻՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՈՒՍԱՆ ԸՏԵՒՈՂ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՈՒՆ ԹԻՐ Կ'ԱԻԵԼԱՅ,ՊԵՏԱԿԱՆ ԸԱՄԱԼԱՐԱՆՆԵՐ ԵՒ ԶՈԼԵՃՆԵՐ ՍԿԱԾ ԵՆ ԿՐԹԱԹՈՂԱԿ ՊԱՇԱՆՋԵԼ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԷՆ: «ՏԻ ԷԸՆՆՈՄԻՍԹ» ԿԸ ՎԵՐԼՈՒԾԵ ԵՐԵՒՈՅԹԸ

Այս ամիս, որեւէ ժամանակէ աւելի, աշակերտներ պիտի խուժեն դէպի քոլէճներ, համալսարաններ եւ երկրորդական վարժարաններէ ետք աւելի բարձր ուսման կեդրոններ: Վերջին երկու տասնամեակներուն բարձրագոյն ուսումը այնքան ընդհանրացած է, որ ամէն տեղ կերպարանափոխած է ընկերութիւնը: Փոփոխութեան թափը արագ է: Սակայն մինչ դասարաններ որեւէ ժամանակէ աւելի կը խճողուին, ամէնէն հրատապ հարցը այն է, թէ ո՞վ պիտի վճարէ անոնց ծախսը:

Բազմաթիւ բարգաւաճ երկիրներու մէջ երիտասարդներուն աւելի քան կէսը երկրորդական վարժարանը աւարտելէ ետք աւելի բարձր ուսման կեդրոն մը կը յաճախէ: Կարգ մը երկիրներու մէջ աւելի բարձրագոյն ուսման հետեւողներու համեմատութիւնը աւելի նուազ է, սակայն մագլցում կ'արձանագրէ Արեւելեան Եւրոպայի, Չինաստանի, Հարաւային Ամերիկայի եւ Միջին Արեւելքի տարածքին: Այսուհանդերձ բարձրագոյն ուսման արագ ընդհանրացումը անսպասելի է բազմաթիւ երկիրներու մէջ: Արդիւնքը գերխնդրուած եւ նիւթական դժուարութիւններ դիմագրաւող համալսարաններ են, որոնք յաւիտենական տաղանայներ կը դիմագրաւեն: Եկամուտի նոր աղբիւրներու կարօտ պետութիւններ հետզհետէ ուսանողներէն եւ անոնց ծնողներէն կը պահանջեն յաւելեալ դրամ վճարել՝ կրթական ծախսերը հոգալու համար:

Ուսանողներէն եւ անոնց ծնողներէն յաւելեալ դրամ պահանջելը նոր եւ արմատական գաղափար մը չէ: Միացեալ Նահանգներու տարածքին նոյնիսկ պետական վարժարաններ յաճախող աշակերտներ կը վճարեն իրենց կրթական ծախսերուն նկատման ինչ կ'ուսուց, եւ կրթաթոշակները յարաճուել կերպով կը սղին: Սակայն ընկերային ապահովութեան դրութեան վրայ հիմնուած եւրոպական երկիրներուն մէջ, ինչպէս նաեւ Ասիայ կարգ մը շրջաններուն եւ Լատին Ամերիկայի տարածքին, համալսարանական կրթութիւնը հանրագուտ գործ մը կը նկատուի եւ յաճախ «ձրի» կը մատուցուի տուրք վճարողներուն հաշուոյն: Ասիկա սկզբունքի եւ հպարտութեան հարց է բազմաթիւ երկիրներու մէջ: Անցեալ Մայիսին Եւրոպայի կրթութեան նախարարները հրապարակեցին հաղորդագրութիւն մը՝ յայտարարելով, թէ բարձրագոյն ուսումը շնորհելը պետութեան պատասխանատուութիւնն է:

Նման յայտարարութիւններ դատարկ սկսած են հնչել: Երկրորդական վարժարանէ շրջանաւարտ աշակերտներ ուսման համար հետզհետէ աւելի մեծ գումարներ կը վճարեն: 16 հարուստ երկիրներ կը տեղեկագրեն 1995էն 1998ի միջեւ բարձրագոյն ուսման համար ծախսուած գումարներու յաւելումը: Աւստրալիոյ, Հունգարիոյ, Իտալիոյ, Փորթուգալի, Սլոակիոյ եւ Թուրքիոյ մէջ այս մակարդակի ուսման մէջ կատարուած սեփական ներդրումները 30 առ հարիւր համեմատութեամբ աւելի արագ մագլցած են, քան՝ Բանաստեղծ, Հոլանտայի եւ Չուեիցերիոյ մէջ, ուր ընդհանրապէս անոնք նոյնիսկ նուազած են: Տնտեսական Գործակցութեան եւ Բարգաւաճումի կազմակերպութեան անդամ երկիրներուն մէջ, որոնք աշխարհի ամէնէն հարուստ պետութիւնները կը ներկայացնեն, բարձրագոյն ուսման համար կատարուած սեփական ներդրումներուն համեմատութիւնը կը տարբերի 3 առ հարիւրէն (Սկանտինաւիա)՝ 83 առ հարիւրի միջեւ (Հարաւային Բորնէո):

Թէեւ տուրքերու ճամբով յատկացուած պետական նպաստը տակաւին կենսատու աղբիւր է բազմաթիւ համալսարաններու համար, սակայն հետզհետէ սեփական գումարներու ապահովելու ընտրանքը յատկանշական փոփոխութիւն մըն է: Պետութիւնները այլեւս տրամադիր չեն կամ կարողութիւնը չունին համալսարանական ձրի կրթութիւն տրամադրելու զանգուածներուն, եթէ ուղղակի օգնութիւն չստանան բարեբարներէ: Ասիկա լուր խոստովանութիւն մըն է, թէ քոլէճի մը վկայականը արդիւնքը չէ միայն հանրագուտ գործի, այլ նաեւ՝ սեփական ներդրումի, որ կը կատարուի աւելի լաւ պաշտօններ եւ աւելի բարձր եկամուտ ապահովելու նպատակով: Միացեալ Նահանգներու մէջ երկրորդական վարժարանէ եւ քոլէճէ շրջանաւարտ անձերու միջեւ դրամ շահելու կարողութեան տարբերութիւնը կեանքի մը տեւողութեան ընթացքին կը հաշուէ աւելի քան 1 միլիոն տոլար:

Տնտեսական Գործակցութեան եւ Բարգաւաճումի կազմակերպութեան անդամ երկիրներուն մէջ բարձրագոյն ուսման համար սեփական գումարներ ներդրելու երեւոյթը կարծիքով կ'արագանայ վերագրել պարտադիր կրթութեանը եւ շահադիտական նպատակներով հիմնուած կրթական հաստատութիւններու բազմացումին, որոնք գոյութիւնը կը քաջալերուի, օրինակ՝ Լեհաստանի մէջ, լրացնելու համար պետական հիմնարկներու բաց: Կարգ մը երկիրներու մէջ կրթութեանը դրութիւնը օգնած է թեթեւցնելու բարձրագոյն ուսման անսպասելի պահանջին առթիւ նիւթական ճնշումներ: 1995էն 1999ի միջեւ բարձրագոյն ուսման հետեւողներուն թիւը 30 առ հարիւր համեմատութեամբ բարձրացած է Լեհաստանի, Հունգարիոյ, Հարաւային Բոր-

նէայի, Չեխ Հանրապետութեան, Յունաստանի եւ Աւստրիոյ մէջ, որուն պատճառով կրթական հաստատութիւն մը պահելու ծախսերը նուազած են ամբողջ Եւրոպայի տարածքին եւ Աւստրալիոյ մէջ:

Բրիտանիա լաւագոյն օրինակն է արեւմտեան երկիրներու դիմագրաւած երկսայրի տաղանային: Բրիտանիոյ աշխատաւորական կառավարութիւնը բաւական կշռել է ետք կրթութեան պահանջելու առաջադր, ի վերջոյ զայն վաւերացուց 1997ին, նկատի ունենալով, որ բարձրագոյն ուսման հետեւողներուն թիւը տասնամեակի մը ընթացքին աւելի քան կրկնապատկուած էր նախորդ կառավարութեան շրջանին: Տուեալ ժամանակամիջոցին տուրքերէ գոյացած գումարներու միջոցով նիւթական յատկացումները չէին յաջողած քայլ պահել ուսանողներու թուային աճին հետ, հետեւաբար իւրաքանչիւր ուսանողի համար յատկացուած պետական գումարը 25 առ հարիւրի անկում արձանագրած էր: Բրիտանացի ուսանողները, որոնք ժամանակին պետական մեծ նպաստներ կը ստանային, այժմ միջին հաշուով միայն քիչ մը աւելի նուազ կը վճարեն, քան՝ Միացեալ Նահանգներու պետական քոլէճները յաճախող ուսանողները: Գերմանիոյ ընկերակար ժողովրդավար-կառավարութիւնը ջնջած է ձրի բարձրագոյն ուսումը ընձեռելու օրէնքը: Համալսարաններու կրթութեան պահանջները դուրս բաց է: Գերմանացի ուսանողները առայժմ խնայուած են, որովհետեւ 1995էն ի վեր բարձրագոյն ուսման հետեւողներուն թիւը քիչ մը նուազած է:

Բարգաւաճող երկիրները նիւթական աւելինեղ կացութեան մատնուած են: Անոնք եւս կրթութեան կը պահանջեն պահելու համար պետական համալսարանները: քաղաքականութիւն մը, զոր կը քաջալերէ Համալսարանային դրամները: Բազմաթիւ աղքատ երկիրներու մէջ քոլէճներու եւ համալսարաններու յատկացուած պետական նպաստները նուազած են համեմատական եւ երբեմն քայքայուած:

ԻՐԱՐԱՆՅՈՒՄ ԾԱՓՈՆԻ ԴՊՐՈՅՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

«ՏԸ ՆԻՒ ԵՈՐԵ ԹԱՅՍԸ» ԿԸ ՆԿԱՐԱԳՈՒ ԾԱՓՈՆԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԸԱՄԱԿԱՐԳԻՆ ՄԷՋ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԲԱՅԲԱՅՈՒՄ ԵՐԵՒՈՅԹԸ ԵՒ ԱՆԿԱՐԳԱՊԱՃՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԱԾՈՒՄԸ

Այս օրերուն ձափոնի մէջ նախկըրթարանի առաջին կամ երկրորդ դասարանի աշակերտներ յաճախ կը խօսին դասարանէն դուրս իրարու հետ կոտիւ-

Չորրորդ դասարանին անոնք արդէն աղտոտ լեզու կը գործածեն, յաճախ՝ ուղղակի ուսուցիչին դէմ, կամ՝ դրատախտակին վրայ գրուած: Վեցերորդ դասարանին պատանեկութեան սեմին գտնուող աշակերտները արդէն ըմբոստ են. անոնք դասարան կը մտնեն կամ դասարանէն կ'ելլեն, երբ որ ուզեն, ծաղրանքի առարկայ կը դարձնեն չափահասներուն հեղինակութիւնը եւ նոյնիսկ կը յարձակին զիրենք զսպել փորձող ուսուցիչներուն վրայ:

«Անցեալ Ապրիլին, երբ սկսայ այս դպրոցին մէջ պաշտօնավարել, վեցերորդ դասարանի աշակերտներ այնքան անկարգ էին, որ ուսուցիչներ չէին կրնար դասի սկսել, - կ'ըսէ Թոքիոյի Բուսիթիաի արուարձանին մէջ նախկըրթարանի մը տնօրէնը: Աշակերտներուն մէջ երրորդը, այսինքն՝ իւրաքանչիւր դասարանէ շուրջ 10 աշակերտ, կը մերժէր դասարան մտնել: Պաշտօնս ընդհանուր հսկիչին հետ աշակերտները դասարան մտնելի էր»:

Նմանօրինակ խոսովութիւններու համաճարակ մը բազմաթիւ ձափոնցիներ մղած է հարց տալու, թէ արդեօք ի՞նչ պատահած է երկրին կրթական համակարգին, որ տակաւին վերջերս աշխարհի նախնիքը կը գրգռէր ոչ միայն լաւագոյն արդիւնքները արձանագրող, այլ նաեւ՝ ակներեւ կերպով բարեկիրթ աշակերտներով:

Ձափոնի դպրոցներուն մէջ տարածուող անկարգ պահուածութիւնը կրնայ երկրորդական թուիլ՝ բաղդատած ամերիկեան քաղաքներու մէջ առանձնաշնորհումներէ գուրկ դպրոցներուն դիմագրուած հարցերուն: Սակայն ձափոնի տնտեսական լճացումին ընկերացող այս տաղանայը, որ երկրին մէջ ծանօթ է «դասարանի քայքայում» քայքայութեամբ, ձափոնցիներուն հպարտութեան ուղղուած նորագոյն նախատիքն է. ձափոնցիք աւելի քան տասնամեակ մը առաջ կը կարճէին, թէ ամէն ինչ կարգաւորած էին ապագայի համար:

Անցեալ Հոկտեմբերին ձափոնի Կրթական Բաղադրականութեան Ուսումնասիրութեան Ազգային Հիմնարկին կողմէ հրատարակուած տեղեկագիրի մը համաձայն, 6614 նախկըրթարանի ուսուցիչներու 32,4 առ հարիւրին հետ կատարուած հարցախոյզ մը ցոյց տուած է, թէ անոնց պաշտօնավարած դպրոցներուն մէջ առնուազն մէկ դասարան քայքայուած է: Նմանօրինակ հարցեր կան նաեւ աւելի բարձր

չափանիշներով: Չիլի, Չինաստան, Հնդկաստան, Փաքիստան, Ռուսիա, Հարաւային Աֆրիկէ եւ Վիեթնամ այժմ կանոնաւոր կերպով կրթութեան կը գանազան ծախսեր կը գանձեն ուսանողներէն: Ռուսական օրէնքը կ'արգիլէ ուսանողներուն որեւէ վճարում կատարել համալսարանական կրթութեան համար: Այսուհանդերձ համալսարաններ իրենք կ'անտեսեն այս օրէնքը: 1999ին ուսանողներուն աւելի քան 25 առ հարիւրը կրթութեան վճարած է: Համեմատութիւնը 9 առ հարիւր էր 1995ին:

Ռուսիա միակ երկիրը չէ, որ մէկ կողմէ համալսարանական ձրի ուսման օրէնք մշակած է, եւ միւս կողմէ, կրթութեան կը գանձէ: Փաքիստան, Վիեթնամ, Չինաստան միայն լաւագոյն ուսանողներէն կրթութեան կը գանձեն: Այսուհանդերձ միայն չինացիք անդրադարձած են բարձրագոյն ուսման շուկային հակասական բնոյթին. կրթութեանը անպայման չի վաներ ուսանողները, որոնք հակամէտ են համալսարաններու մէջ սկիզբէն տեղ ապահովելու՝ փնտրելով յարմարագոյնը: 1997էն ի վեր Չինաստան կրթութեան կը պահանջէ բոլոր ուսանողներէն, եւ 1999էն 2001ի միջեւ բարձրագոյն ուսման հետեւողներուն թիւը սրաթուիչ վերելք արձանագրած է 200 առ հարիւրը համեմատութեան: Ամէնէն աւելի տոգորվողականութիւն վայելող համալսարանները աւելի բարձր գին կը պահանջեն եւ կը յաջողին իրենց եկամուտին 40 առ հարիւրը ապահովել կրթութեանը: Սուղ գինով կրթական պետական հաստատութեան մը մէջ չինացի ուսանող մը տարին շուրջ 8000 տոլար կը ծախսէ դասերու եւ կեցութեան համար:

Այսուհանդերձ աղքատ թէ՛ հարուստ երկիրներու մէջ կրթութեան կ'արգել կրնայ քաղաքական, թոյնի վերածուիլ: Նիկերիոյ կառավարութիւնը ուսանողական ապակայունացրուող ցոյցերու առաջը առնելու նպատակով վերջարար արգիլեց, որ պետական սնանկացած համալսարանները կրթութեան կ'ապահովեն: Իսկ Սկոտլանդ մէջ կրթութեան կ'ապահովելու նոր օրէնքը, նիւթական պետական նպաստի

ջնջումով, պատճառ դարձաւ, որ ցած եկամուտով երիտասարդներ չկարենան շարունակել իրենց ուսումը: Սկոտլանդ պետական համալսարանները առայժմ հրաժարած են կրթութեան կ'ապահովելու:

Ուսման ծախսերը ուսանողներուն հետ բաժնելը արդար պիտի ըլլար, եթէ անոր կողքին մշակուէին նիւթական փոխտուութեան ծրագիրներ: Սակայն նման նախաձեռնութիւններ դժուար են բարգաւաճող երկիրներու մէջ, ուր սեփական դրամագումարով չուկաները սահմանափակ են, ինչ որ ուսանողներուն փոխտուութիւն շնորհելու առիթներ չ'ընձեռներ պետութեան: Չինաստան, Ռուսիա եւ Հնդկաստան փոխտուութեան ծրագիրներ մշակած են վերջին 2 տարիներուն, սակայն անոնցմէ ոչ մէկը յաջողած է: Այլ երկիրներու մէջ ծրագրային թերութիւններ կատարուած են փոխտուութեան ընթացքը:

Բարձրագոյն ուսման ծախսերը ուսանողներուն հետ բաժնելու ընդդիմադիրները կ'ըսեն, թէ այն երիտասարդները, որոնք կարողութիւնը չունին կրթութեան վճարելու, կրնան զրկուիլ ուսումի: Սակայն այս մտաւարելութիւնները չափազանցուած են: Հետաքրքրական է, որ բազմաթիւ երկիրներու մէջ, ուր ուսանողներ են ծնողներ ստիպուած են աւելի մեծ գումարով մասնակցիլ համալսարանական ուսման ծախսերուն, բարձրագոյն ուսման հետեւող երիտասարդներուն թիւը աւելի բարձր է, քան՝ այն երկիրներուն մէջ, ուր համալսարաններ նուազ նիւթական մասնակցութիւն կը պահանջեն: Ասիկա տարօրինակ առեղծուած մը կրնայ ըլլալ, կամ թերեւս տրամաբանական գինով կրթութեանը նիւթական պատուարներ չեն ստեղծող, ինչպէս վերջին շատեր, մասնաւոր երբ անոր կ'ընկերակցի բաւարար օգնութիւն՝ կարիքաւորներուն: Մէկ բան յստակ է. հետզհետէ աւելի մեծ թիւով պետութիւններ պիտի փորձեն ուսանողներուն հետ բաժնիլ կրթութեան ծախսերը, մինչ բարձրագոյն ուսման հետեւող երիտասարդներուն թիւը կը մագլցի:

որոք դասարանին մէջ: «Երեք կամ չորս աշակերտներ յաճախ խոսք կու տային դասարանէն եւ կ'անտեսէին ուսուցիչին թելադրանքները», կը պատմէ ան:

Տնօրէնին համաձայն, ձափոնի նախկըրթարանները, սկսեալ իր ղեկավարած դպրոցէն, մեծ բաժին ունին աշակերտներուն անկարգապահութեան մէջ: Ուսուցիչներուն թիւը անբաւարար է եւ անոնց մեծ մասը չի ստանար նոր հարցերը դիմագրաւելու յատուկ ստեղծութիւն, ոչ ալ առիթը ունի շարունակելու մանկավարժական իր ուսումը:

Այսուհանդերձ մեղադրանքներուն առիւծի բաժինը վերապահուած է այսօրուան ծնողներուն, որոնք տնօրէնին համաձայն, իրենց գաւակները կը չփայտեն անոնց դրամ տալով եւ բլիթային հեռաձայն գնելով, սակայն նուազ ժամանակ կը տրամադրեն զանոնք կրթելու: Փոխարէն՝ ծնողներ կ'ակնկալեն, որ դպրոցը ստանալէ իրենց զաւակները կրթելու, անոնց վարուելակերպ սորվցնելու եւ ընկերային այլ գիտելիքներ փոխանցելու պատասխանատուութիւնը:

Պատրաստե՛ք՝ L. ԿԻՒՈՅԵԱՆ-ՄՐԱՊԵԱՆ

ԱՐԱՂ ՄՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ - ՈՐԱԿԱՒՈՐ ԼՈՒՍԱԿԱՐՆԵՐ
Չոր օրուա առթմբնու (ուսուցողները սպեցեք նոր հասանալի ԱՐԱՂԿԱՆ DIGITAL քանցանի միջոցով, որակաւոր եւ գաւազամ լաւագործ):
Ստանձնում՝ 20 վայրկյանում:
Լուսանկարները կ'արձանագրենք CD-ի կամ FLOPPY տիպիներու վրայ:
Համարներ: ճոխ հաւացածի, ալուստի եւ ցեղի շրջանակներու քննիչ տնակալի:
Կը ստանձնենք ուրախ առթմբնու photo նկարահանումը, արդիակամ մեքենաներով եւ յարմարագոյն գիծերով:
Պուրճ Ըամուտ. Զաղաքապետարանի փողոց.
«Սամբըր Արիճ»-ի դիմաց. Դեմ. 01-261858 եւ 01-255992

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՓՈՒՍՏՈՒ / ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԵՍ / ԶԲՕՍԱՇՐՋՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԵԶԱՓԵՐԸ ԼՈՒՆՈՒԹԵԱՆ ՄԵՉ ՔՆՆԱԴԱՏՈՂ ԲԱՅՕԴԵԱՅ ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԵՍ ՄԸ

Շրպան խալի Շրպանի անուան պարտեզին մեջ ցուցադրուող բանդակները:

Արդեն շարքի մը ի վեր Պէրոյի Շրպանի խալի Շրպանի անուան կրող հանրային պարտեզը կը հիւրընկալէ հետաքրքրական երեւոյթով, սովորական մարդու հասակով, սակայն յաճախ անզուրիք քանդակներ, որոնք ինչ անորոշ լիբանանցի կերպարներու գիտնական Միքայիլ Հոնիչին է:

Արունսագիտուհին «Էքօ տի սիլանս» խորագիրը կրող ցուցահանդէսը (երկրորդը Լիբանանի մէջ) տեղի կ'ունենայ 27 Սեպտեմբերէն մինչեւ 27 Հոկտեմբեր եւ կը կազմակերպուի յառաջիկայ ամսուան ֆրանսախօս երկիրներու վեհաժողովին առիթով տեղի ունեցող մշակութային ձեռնարկներու ժրէն ներս:

Տասնհինգ անկենդանի պատանւան լարերով փաթողած մարմիններն իրաքանչիւր բան մը ունի ըսելիք: Ըստ արունսագիտուհիին, այս արձանները կ'ընդդիմանան մեզմէ եղած սակակալութիւն:

Ներքին: Անոնք կը ներկայացնեն յատկութիւններ, որոնք դուրս են ընկերութեան ընդունած արժեքափոխի: Ան կը բացատրէ, թէ գետին նստած, թեւերը ծալած եւ մէկ ոտը միւսին տակ դրած մարդը (տեսնել նկարին կերպին) քանդակներու: Անոնք կը ներկայացնեն յատկութիւններ, որոնք դուրս են ընկերութեան ընդունած արժեքափոխի: Ան կը բացատրէ, թէ գետին նստած, թեւերը ծալած եւ մէկ ոտը միւսին տակ դրած մարդը (տեսնել նկարին կերպին) քանդակներու:

Մ. Հոնիչին գործերը կը ցուցադրուին եւրոպական ցուցահանդէսներու մէջ: Պէրոյի մէջ անոր բացողեայ ցուցահանդէսը առիթ մըն է ծանօթանալու արունսագիտուհիին գործերուն ու անոնց փոխանցած պատգամներուն:

«Էքօ տի սիլանս» բանդակներու ցուցահանդէս, Քաղաքի կեդրոնական շրջան, Շրպանի պարտեզ:
- «Լա քեր վիւ տի սիլանս», Եւրոպական Պէրոյի ցուցահանդէս, Նորմալ հրապարակ:
- Ռոպի Պրոյի լուսանկարներու ցուցահանդէս, Էշ-րեֆի, «Եւրոպի»:
- «Մարե Ռոպի», Ռոպի Քաղաքի լուսանկարներու ցուցահանդէս, «Սեպտեմբեր» հիմնարկ, Մարտտ փողոց:
- «Վիքոր Զիլո» լոմ է կրանտ քոզ», ցուցատախտակներ, Ֆրանսական Մշակութային կեդրոն:

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

10:30 - Թալամոս	17:00 - Ըզդար ըջպար	13:35 - Non stop
9:00 - Սապահո	17:30 - Մալիպու	13:45 - Նորածնութիւն
12:00 - Շէֆրէ լեթր	18:00 - Արաբական ֆիլմ	13:55 - Նորատետր
12:30 - Նախիլ ղընիլ	19:00 - Տը չէ նու	14:00 - Լուր
13:00 - Մարուլ Հանա	20:00 - Արաբերէն լուրեր	14:05 - Քայսարիա
14:00 - Եւրոնիւի	20:30 - Ռուսում	15:00 - Հայլուր
14:30 - Լուրեր	20:35 - Այսպիսի ատապա	15:20 - Մուստեհրա
15:00 - Մըշուար	21:30 - Միլի ուրնֆառահէր	15:45 - Առաջին
17:00 - Ամերիկեան	23:30 - Տէր 70 շո	օգնութեան դասընթաց
	00:00 - Այ Ֆախ	

18:00 - Կենդանի	ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.	Սուր որովայն
18:30 - Ալու Մըլիէմ	15:00 - Լուրեր	16:00 - «Սիրոյ
19:30 - Լուրեր	16:00 - Սիլապ	կախարհային»
20:15 - Մոտելիս	Լուսնայն	17:00 - Մարգարիտ
21:00 - Սահրա Ղէյր	17:30 - Սիւնեմ/35 mm.	17:30 - Կարծիք
	18:00 - Տիպոլ տէ	18:00 - Ալլուր
	բիրթիր	18:10 - Non-stop
	18:45 - Քայսար Իսրայիլ	18:35 - Տուն տունիկ
	19:00 - Լուրեր	18:50 - Մանուկներ
	20:00 - Սարաֆիա	Ատոնսաշունչ
	20:30 - Մարգարիտ յայտ.	19:00 - Հայլուր
	22:00 - Այնասայա	19:50 - Հեռուստաներ
	23:00 - Պուրաս, իրթիսատ,	կայացում. Գարիլի
	թաքս	Սունդուկեան «Եւ այլն
	23:30 - Թահրիք ալ եսում	կամ նոր Գիոգենես»,
		«Գիշերուան սաքրը
		խէր է»
		20:20 - Եթէ, իրօք...
		21:40 - Մար քատրոն-
		80. Տան Էլոյեան
		22:00 - Հայլուր
		22:20 - Կէս գիշերային
		ձեպընթաց
		23:20 - Հայլուր
		(ռուսերէն)
		23:25 - Հայլուր
		(անգլերէն)
		23:30 - Ալլուր
		23:40 - Երկրի ուժը
		00:00 - Լուր
		00:20 - Եթէ իրօք...
		01:00 - Լուր
		01:35 - Non stop
		01:45 - Նորատետր
		01:55 - Նորածնութիւն
		02:00 - Լուր
		02:05 - Քայսարիա
		շրջանակներում
		03:00 - Հայլուր
		04:00 - «Էրիտրոպի
		անեղծուածը»
		04:35 - «Լէնցիմ»
		05:00 - Non stop
		05:25 - Կարծիք
		05:50 - Ալլուր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՐԱՄԱՆԻ ՀԵՌՈՒՍԱՇՐՋՈՒԹԻՒՆ
06:00 - Առաջին ծրագիր
08:30 - Մայր քատրոն-80. Տան Էլոյեան
09:05 - Հեռուստաներ- կայացում. Գարիլի Սունդուկեան «Եւ այլն կամ նոր Գիոգենես», «Գիշերուան սաքրը խէր է»
11:00 - Հայլուր
11:20 - «Հորովն»
12:00 - Լուր
12:05 - Non-stop
12:20 - Եթէ, իրօք...
12:30 - Non stop
13:00 - Լուր
13:05 - Մէկի խորանարդ

ԱԶԳԱԿ 50 ՏԱՐԻ ԱՊՐԵՍ 30 ՍԵՊՏ. 1952

ՄԱՐԱԶԱՆՏ ՄՈՆԹԿՈՍԸՐԻՆ ԱԼ ԷՐԶՐՈՒՄ ԳԱՅԱՍ Է
Երգում է 22 Սեպտ. բուսականով կը հետաքրքրեն:
ՕՔՄՆԻ ուժերու փոխ-սպարապետ մարաշախտ Մոնթկոմըրի, ցամաքային ուժերու սպարապետ գոր. Գանտալի ընկերակցութեամբ, այսօր ժամը 12:45ին մասնաւոր օդանավով Էրզրում ժամանեց եւ զինուորական պատիւներու առարկայ դարձաւ: Մարաշախտը կ'եսօրին, բանակի տան մէջ ճաշելու ետք, ներկայ եղաւ Գ. բանակին ընդամասնող փոքր մարտունակ, որոնց հետեւեցան նաեւ ամերիկեան ղեկավար Մար Կի եւ տիկինը: Մոնթկոմըրի իր անվերապահ գնահատանքը յայտնեց ռազմափորձերուն համար, որոնք գիշերը ժամը 21:00ին վերջ գտան:
Մարաշախտ Մոնթկոմըրի վաղը առաւոտ գոր. Գանտալի հետ Կարս պիտի մեկնի:
Ամերիկեան ղեկավար Մար Կի Կարսի մէջ մամուլին յայտարարութիւն մը կատարելով մասնաւորաբար ըսաւ.
- Մեծապէս պիտի գարմանակ կարգ մը հայրենակիցներու, երբ լսեն որ վախի մասին գրեթէ բնական չի խօսուիր այս շրջանին մէջ, որ խորհրդային սահմանէ 75 քմ. հեռու կը գտնուի: Այստեղի մարդիկը այնքան իրենց գործերով կը զբաղին, որ ատեն չեն գտնուիր կասկածելու ապագային:

ԼԱԻԱԳՈՅՆ ԱՊԱԳԱՅԻ ՄԸ ԸԱՄԱՐ...
ԼԱԻԱԳՈՅՆ ԾԱՍԲԱՆ
POLYGLOT
TECHNICAL COLLEGE

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑԱԾ ԱՃԽԱՐԿԻՆ ՄԵՋ, ԸՆՏՐԷ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

B. T. T. S. (B. A.)

• BUSINESS STUDIES • COMPUTER • EXECUTIVE SECRETARY • TEACHING DIPLOMA
• INTERIOR DESIGN • GENERAL DECOR • CHIEF ACCOUNTANT • JEWELLERY MOLDING
• COMPUTER TECHNICIAN • TICKETING & TOURISM • COMPUTER LANGUAGES • ENGLISH
& OTHER LANGUAGES • MARKETING • MANAGEMENT • BANKING

LEARN ENGLISH ♦ Small classes ♦ Morning and evening ♦ Beginners to university level ♦ Toefl extra ♦ Direct audio visual method	EXECUTIVE SECRETARY Ոչ մէկ ընկերութիւն կրնայ գործել առանց քեպի: Եղիբ 21րդ դարու քարտուղարուի:	BUSINESS STUDIES The world's present & future is based on business studies. Be a leader in marketing, or banking.
--	--	--

«ՄՈՍԻ ԶՈՒԹ»Ի ԵՒ ՈՍԿԵՐԳԱԿԱՆ ԿԱՐԿԱՐԱԾՆԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏԱԸՆԹԱՅԸ
Կաղապարաշինութեան գծադրութիւն համակարգիչի վրայ: Ուսանողներու յաջողակ կաղապարի վաճառում:
Յաջողակ աշակերտներու գործի ապահովում:
Պետական վաւերացումով կապական:

ԵՂԻԲ 21ՐԴ ԴԱՐՈՒ ՄԱՍՆԱԳԵՏ ԸԱՍԱԿԱՐԳԻՉԻ ՆՈՐՈՂՈՒԹԵԱՆ ԿԱՐԴԵՏ
Միամեայ գործնական դասընթաց:
Պետական վկայական:
Գործի ապահովում:

ՈՒՍՈՒՅՈՒՉԻ ԿԱՐԻՔ
Կը խնդրուի դիմել միայն անոնք, որոնք նուազագոյնը ունին համալսարանական վկայական կամ մասնագիտութիւն:

ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԲՈՒՐՈՂ ԳՈՐԾՏԵՐԵՐՈՒՆ
Չեր գործերը վստահեցէք POLYGLOT բարձրագոյն վարժարանի մէջ մասնագիտացած մեր շրջանաւարտներուն:

POLYGLOT SCHOOL EMPLOYMENT OFFICE
Բոլոր այն շրջանաւարտները, որոնք ցարկ անգործ են թող դիմեն **POLYGLOT EMPLOYMENT OFFICE:**

Արձանագրութիւն՝ ամէն օր, առաւօտեան ժամը 8:00էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 8:00: Տորա, հեռ. 01 - 251320, 03 - 299484: Տէր եւ տնօրէն ՊԵՏՐՈՍ ԾԵՍՄԵՍԵԱՆ

ԿՈՒՇՈՒԻՆ
«Շաատաւորութիւն մը կարիք ունի 20էն 26 տարեկան երիտասարդ պաշտօնեաներու. պայման է երկրորդական վկայական եւ անգլերէն ու արաբերէն լեզուներու լաւ իմացութիւնը: Հեռ. 01-502329 (Սիւն էլ Ֆիլ):»

ՀԱՍԲԻԿ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ՀԱՍՅԵՆ
HAMPIG SASSOUNIAN
CSP - L.A.C. B - 5 - 131 44750
60-TH ST. WEST LANCASTER, CA, 93536 — USA

ԽԱՉԲԱՆ ԹԻԻ 5261
Պատրաստեց՝ Տ.Մ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ՇՈՒԻ 5260
ԽԱՉԲԱՆՈՒՆ
ԼՈՒԹՈՒՄԸ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Ն	Ը	Ս	Տ	Թ
2	Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Ն	Ը	Ս	Տ	Թ
3	Գ	Դ	Ե	Ն	Ը	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ
4	Գ	Դ	Ե	Ն	Ը	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ
5	Գ	Դ	Ե	Ն	Ը	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ
6	Մ	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ	Մ	Ս	Տ	Թ
7	Մ	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ	Մ	Ս	Տ	Թ
8	Մ	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ	Մ	Ս	Տ	Թ
9	Մ	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ	Մ	Ս	Տ	Թ
10	Մ	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ	Մ	Ս	Տ	Թ
11	Մ	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ	Մ	Ս	Տ	Թ

ԿՈՒՇՈՒԻ
«Շաատաւորութիւն մը կարիք ունի ցուցադրարարի մէջ վաճառող օրինորդի մը՝ ուսման միջնակարգ մակարդակով, Պուրճ Համուտի շրջանէն: Դիմել՝ հեռ. 01 - 258081:

ՇԱՆՈՒ ԿԱՍ ԿԱՐԶՈՒ ԵՆ
«Բնակարաններ եւ խանութներ Պուրճ Համուտի Արագածի շրջանին մէջ: Հեռ. 03-692872:

ԿՈՒՇՈՒԻՆ
«Ոսկերչատուն մը կարիք ունի զիրքոն քար գամող գործաւորներու: Հեռ. 01-890951:

Lantern
«Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ
Հեռ. 01-268866
Եւ 03-695399

«ԱԶԳԱԿ»Ի ՄԵՉ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ
Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազգակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատունը՝ ծանուցումներու բաժանումը հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆԶԵԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՎ ԺԱՄԸ 5:00:

ԿՈՒՇՈՒԻՆ
«Շաատաւորութիւն մը կարիք ունի 20էն 26 տարեկան երիտասարդ պաշտօնեաներու. պայման է երկրորդական վկայական եւ անգլերէն ու արաբերէն լեզուներու լաւ իմացութիւնը: Հեռ. 01-502329 (Սիւն էլ Ֆիլ):»

ԽԱՉԲԱՆ ԹԻԻ 5261
Պատրաստեց՝ Տ.Մ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ՇՈՒԻ 5260
ԽԱՉԲԱՆՈՒՆ
ԼՈՒԹՈՒՄԸ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Ն	Ը	Ս	Տ	Թ
2	Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Ն	Ը	Ս	Տ	Թ
3	Գ	Դ	Ե	Ն	Ը	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ
4	Գ	Դ	Ե	Ն	Ը	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ
5	Գ	Դ	Ե	Ն	Ը	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ
6	Մ	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ	Մ	Ս	Տ	Թ
7	Մ	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ	Մ	Ս	Տ	Թ
8	Մ	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ	Մ	Ս	Տ	Թ
9	Մ	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ	Մ	Ս	Տ	Թ
10	Մ	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ	Մ	Ս	Տ	Թ
11	Մ	Ս	Տ	Թ	Պ	Ղ	Մ	Ս	Տ	Թ

ԻՍՐԱԵԼ ԻՐ ՈՒԹԵՐԸ «ԿԸ ՀԵՌՄՆԵ» ԱՐԱՖԱԹԻ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻԵՆ

Պաղատան և իշխանության նախագահ Եսայի Արամյանի կեդրոնատեղին 10 օր պաշարման օղակի տակ պահել է ետք, Իսրայել երկն սկսած իր հրատարակչությունը հեռացնել, յայտնելով, որ վերջ պիտի տայ շրջափակումին՝ Ուաշինգթոնի գործ դրած ճնշումներուն ենթարկուելից ետք:

Իսրայել, որ Յունիսեն ի վեր գրառուած կը պահէ Այսրըրթիանի Ռամալլա քաղաքը, ուր կը գտնուի Արամյանի կեդրոնատեղին, յայտնեց, թէ իր ուժերը պաղատան և իշխանության ղեկավարին նստավայրին բաւարար մօտ պիտի մնան, արգիլելու համար փախուստը 50 Ժայռայեղականներու, որոնք, ըստ Իսրայելի, ապստամբ են կեդրոնատեղին:

Արամյան երկն յայտնեց, որ իսրայելեան ուժերուն հեռացումը՝ «հեռացում չէ: Ասիկա պարզապէս քանի մը մեթոդ հետու երթալ է: Անոնք կը փորձեն աշխարհը խաբել»:

Իսրայել նախապէս յայտարարած էր, թէ շրջափակումին վերջ պիտի տայ միայն, երբ Ժայռայեղականները ձերբակալէ: Անոր կեցուածքին փոփոխութիւնը յարգուած է Մ. Նահանգներու նախագահ Ճորձ Պուշինի կողմէ վարչապետ Արիէլ Շարոնի յղուած պատգամի կը պահանջելով արագօրէն վերջ տալ շրջափակման, որ բարդացուցած է իրաքի դէմ իր արշաւին միջազգային գորակցութիւն ապահովելու ամերիկեան ճիգերը:

Մինչ իսրայելեան հրատարակչը կը հեռանային, Շարոն երկն կ'ուղղուէր Մոսկուա, ուր տեսակցութիւններ պիտի ունենայ ռուս բարձրաստիճան պաշտօնատարներու հետ:

Օր մը առաջ, իսրայելեան ուժերը ցուցարար մը

սպաննած էին եւ առնուազն 22 ուրիշներ վիրաւորած պաղեստինեան ցոյցերու ընթացքին՝ նշելու համար ինքիֆատային շրջ տարեդարձը:

Կազախ մէջ տեղի ունեցած մեծ ցոյցի մը ընթացքին, հազարաւոր ցուցարարներ լսած են Արամյանի խօսքը, ուր ան յայտարարած է, թէ ըմբոստութիւնը վերջ պիտի չգտնէ: «Ասիկա պիտի շարունակուի մինչև յաղթանակ եւ մինչև պաղեստինեան պետութեան մը հաստատումը՝ Երուսաղէմը իբրեւ մայրաքաղաք ունենալով», ըսած է ան:

Իսրայելի մէջ, հարիւրաւոր իսրայելացի արարներ եւ ձախակողմեան հրեաներ նշած են տարեդարձը հիւսիսային Քֆար Մանտա քաղաքին մէջ: Պաղեստինեան դրոշակներ բարձրացուցած, անոնք կող ուղղած են իսրայելի, որ հեռանայ Այսրըրթիանէն եւ կազախէն:

●ԱՄՍԹԵՐՏԱՄԻ մէջ ի նպաստ պաղեստինցիներու հաւաքի մը ընթացքին, Եւրոպական կեդրոնական Դրամատան նախագահ Վիմ Տոյթընզալը կի կինը կող ուղղած է Եւրոպական Միութեան, որ «բարոյական, տնտեսական եւ նիւթական ճնշումներ բանցանէ իսրայելի վրայ, որպէսզի վերջ տայ 1967ին տեղի ունեցած պաղեստինեան հողերու գրաւումին»:

Կրթիա Տոյթընզալը շատ խիստ արտայայտութիւններ գործածած է՝ Շարոնի օրով իսրայելը բարդացուցած նացի Գերմանիոյ եւ ցեղային խտրականութեան օրերու Հարաւային Աֆրիկէի:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ԻՐԱԲ ԿԸ ՄԵՐԺԵ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ԲԱՆԱԶԵԻԸ ՈՒ ԿԸ ԶԳՈՒՇԱՅՆԵ ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Իրաք Շաբաթ օր մերժած է Մ. Նահանգներու հովանաւորութեամբ Ապահովութեան Խորհուրդի մէջ բանաձեւին նախագիծը, ինչ կը վերաբերի անոր պէնթերոն քննութեան հարցին, մինչ Պաղտստի դէմ նախագահ Ճորձ Պուշին արշաւը խոչընդոտներ կը դիմագրաւէ մէկ շաբթուան «յուպիիսի»է ետք:

Իրաք սպառնացած է «ուժեղ պատերազմ մը», եթէ յարձակումի ենթարկուի՝ մերժելով Մ. Նահանգներու կողմէ առաջարկուած բանաձեւը, որուն պարզապէս կը կանգնի Բրիտանիա: Ասիկա կը պահանջէ Իրաքէն ենթարկուիլ պէնթերոն քննութեան նոր խիստ օրէնքներու, այլապէս՝ պիտուորական յարձակողական դիմագրաւել:

Իրաքի մերժողական կեցուածքը կը հրապարակուի, մինչ ամերիկեան եւ բրիտանական դիւանագիտական արշաւը թափ կը ստանար, համոզելու համար Ապահովութեան Խորհուրդին միւս անդամները՝ Ֆրանսան, Ռուսիան եւ Հինաստանը, որ յաղթահարեն իրենց ծանրակշիռ մտահոգութիւնները եւ պարզապէս կանգնին Իրաքը հաւաքական քանդումի պէնթեր «մաքրելու» առաջարկին:

Փոխ նախագահ Թահա Եսահի Ռամատան յայտնած է, որ Իրաք պիտի չընդունի նոր բանաձեւին մէջ նշուած յանելայ միջոցառումները: Ասիկա Իրաքի մէկ շաբաթ կու տայ ընդունելու ապահովուելու պահանջները եւ 30 օր՝ պատարարելու համար հաւաքական քանդումի պէնթերոն իր ծրագիրները:

Փոխ վարչապետ Թարեք Ալիյ զգուշացուցած է, թէ Մ. Նահանգներ մեծ կորուստներ պիտի արձանագրեն, եթէ Իրաքի վրայ յարձակին, եւ թէ իր երկիրը «ուժեղ պատերազմ» մը պիտի մղէ:

Պուշ, որուն Իրաքի մէջ «վարչակարգի փոփոխութիւն» քաղաքականութիւնը կը նշանակէ տապալել նախագահ Սատուան Հիւսէյնը, յայտարարած է, որ անհրաժեշտ պարագային գործի պիտի լծուի առանց ՄԱԿի հաւանութեան:

Շաբաթ օր ան յատկապէս թիրախ առած է ամերիկեան հանրութիւնը՝ յայտնելով, որ Իրաք կը ներկայացնէ լուրջ սպառնալիք մը, չոր պէտք է կասեցնել: Չայնասիական շաբաթական իր խօսքին ընթացքին, ան զգուշացուցած է, թէ վտանգը հետպիտեւ աւելի թափ կը ստանայ:

Ամերիկեան առաջարկին պարակցութիւն ապահովելու առաջարկութեամբ, Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան քաղաքական հարցերու բաժանմունքին պատասխանատու Մարք Կրոսմըն Մոսկուայի մէջ տեսակցութիւն մը ունեցած է Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանովի հետ, որ վերահաստատած է Ռուսիոյ կեցուածքը: Ան ըսած է, թէ պէնթերոն քննչները պէտք է կարելի եղած չափով շուտ Իրաք վերադառնան:

«Ինթըրֆապ» լրատու գործակալութիւնը երկն մէջբերելով հաւաստի աղբիւրներ, յայտնած է, որ Ռուսիա դժգոհ է Մ. Նահանգներու առաջարկած նոր բանաձեւէն, որ խիստ ծանկետեր կը դնէ նախագահ Սատուան Հիւսէյնի:

Մասնագետներ յայտնած են, թէ իր ներկայ ձեւին մէջ, «այս բանաձեւը, իր բնոյթին պատճառով իսկ, անգործադրելի է»:

ԱՊԱՀԻՈՒՄ ԿԱՍ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ

Բրիտանիոյ վարչապետ Թոնի Պլէր երկն յայտնած է, որ նախագահ Սատուան Հիւսէյն յետակ ընտրաց մը կը դիմագրաւէ, ապաքինուի կամ պիտուորական յանելայ գործողութիւններու ենթարկուի:

Պլէր ըսած է, որ ՄԱԿ պէտք է ըլլայ ճամբան, որուն միջոցաւ միջազգային համայնքը պէտք է լուծէ Սատուանի հարցը եւ պարտադրէ անոր,

որ հաւաքական քանդումի իր պէնթերն հրաժարի:

Սակայն վարչապետը մերժած է ամբողջովին նկատի չունենալ Իրաքի վրայ ամերիկեան գլխաւորութեամբ յարձակումի մը միանալու գաղափարը եթէ ՄԱԿ մերժէ պիտուորական գործողութիւններու ընտրանքը:

Բրիտանիա պաշտօնատարներ դրկած է Պէյ-ճիկ, այս գոմով Հինաստանը համոզելու համար, սակայն ինքնին բողոքներ դիմագրաւած է երկրին մէջ:

Պատերազմի դէմ արտայայտութիւններ կրող պատաստներ բարձրացուցած՝ «ուժեղ պաղեստինցիներով, տասնէակ հազարուր բրիտանացիներ Շաբաթ օր Լոնտոնի մէջ մեծ հաւաքի մը մասնակցած են՝ Իրաքի վրայ յարձակումի մը իրենց ընդդիմութիւնը ցոյց տալով»:

Հոռմի մէջ նոյնպէս հազարաւոր ցուցարարներ դէմ արտայայտուած են Իրաքը հարուածելու գաղափարին:

Աւստրալիոյ մէջ, շուրջ 1000 հոգի Սիտնիի մէջ հաւաքի մը մասնակցած է՝ Իրաքի դէմ հաւանական պատերազմի մը եւ պաղեստինցիներու դէմ բռնութեանց դէմ արտայայտուելով:

Աւստրալիոյ պաշտպանութեան նախարար Ռոպըրտ Հիլ երկն յայտնած է, որ Իրաքի դէմ նոր բանաձեւը կրնայ վաւերացուիլ եւ գործադրուի, հակառակ Ռուսիոյ եւ Ֆրանսայի ընդդիմութեան:

ՊԼԻԵՍ - ԻՐԱԶՅԻ ՍԱՆԱԿՆԵՐ ԸՆԴԴԻՊՈՒՄ

Մինչ Մ. Նահանգներ պատերազմի շեփոքը կը հնչեցնեն, ՄԱԿի պէնթերոն գլխաւոր քննիչ Հանս Պիլքս այսօր եւ վաղը Վիեննայի մէջ տեսակցութիւններ պիտի ունենայ Իրաքի պէնթերոն մասնագետներու հետ՝ շուրջ 4 տարուան դադարէ մը ետք, քննիչներուն Պաղտստ վերադարձը պատրաստելու համար:

Վիեննայի բանակցութիւնները առաջին քննութիւնը պիտի ըլլան՝ Իրաքի գործակցութեան գոմով, արտաքին գործոց նախարար Նաժի Սապրիի կողմէ ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անանի յղուած նամակէն ետք (Սեպտեմբեր 16ին), ուր ան կը յայտնէր, թէ քննիչները առանց նախապայմաններու կրնան վերադառնալ:

Իրաքի հարցը եւ Իսրայել - պաղեստինցիներ տագնապը օրակարգի նիւթ պիտի դառնայ այսօր Գահիրէի մէջ Սուրիոյ նախագահ Պաշշար Ասատի եւ անոր եգիպտացի պաշտօնակից Հիւսնի Մուպարաֆի միջեւ կայանալիք տեսակցութիւններու:

Միւս կողմէ, Թուրքիոյ վարչապետ Պիլիէնթ Էճեմիթ Շաբաթ օր յայտնած է, որ Իրաքի հետ ռեւել հարց չունի Թուրքիա, ուր այս շաբաթ կը սպասուի փոխ վարչապետ Թարեք Ալիյ:

●ԻՐԱԲ երկն յայտնած է, որ ամերիկեան ռազմական օդանավեր մէկ շաբթուան մէջ երկրորդ անգամ ըլլալով յարձակուած են Պարսիցի քաղաքային օդակայանին վրայ՝ թիրախ առնելով անոր ռատարի դրոշմները:

●ՔՈՒԷՅԹԻ պաշտպանութեան նախարար շէյխ ժապիթ Համատ Սապահ երկն յայտնած է, որ Մ. Նահանգներ Բուէյթի մէջ իրենց պիտուորական յանելայ ներկայութիւնը պիտի նուազեցնեն՝ ծրագրուած մարդուներու աւարտին, հետեւաբար պիտուորական յանելայ սարքերը Իրաքի վրայ յարձակումի մը ծիրին մէջ չեն իյնար:

●ԻՐԱԲ արտաքին գործոց նախարար Նաժի Սապրի երկն Թեհրանի մէջ տեսակցութիւն մը ունեցած է նախագահ Մոհամէտ Մաթեմի հետ՝ պուշինցիներով Իրանը, թէ Մ. Նահանգներ սպառնալիք են, ո՛չ միայն Իրաքի, այլ ամբողջ իսլամական աշխարհին:

ԵԱԿԻ ՄԻՆԱՔԻ ԽՄԲԱԿԻ ՆԱԽԱԳԱՀՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ ԱԼԻԵԻԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ՝ ԼԱՐՈՒԱԾ ՄԹՆՈՂՈՐՏՄԵՆ

ԵԱԿԻ ՄԻՆԱՔԻ խմբակի նախագահները՝ Նիքոլայ Կրիպալով (Ռուսիա), Հիլի Փետրէ (Ֆրանսա), Ռուտոյֆ Փերիսա (Միացեալ Նահանգներ) եւ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարի առաջին տեղակալ Վիա Եսլա Տրուպիկովը 27 Սեպտեմբերին հասան Պարս: Արաբիանէն առաջ անոնք այցելած էին Հայաստան եւ Լեռնային Ղարաբաղ ու հանդիպումներ ունեցած էին հայկական կողմի ղեկավարներուն հետ:

Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին խաղաղ լուծման միջազգային միջնորդները Շաբաթ, 28 Սեպտեմբերին հանդիպում ունեցան Արաբիանի նախագահ Հայտալ Սիլիի հետ: Լարուած մթնոլորտի մէջ կայացած հանդիպման ընթացքին Սիլի միջնորդներուն յայտնած է, թէ իր երկիրը կողմնակից է տագնապի խաղաղ լուծման եւ հայկական կողմը անբաստանած է լարուածութիւնը իրաւերէն մեղադրանքով: «Արաբիան կը յուսայ, որ միջնորդներու

շրջան այցելութիւնը կը դիրքացնէ տագնապի խաղաղ լուծումը», ըսած է Արաբիանի նախագահը: Հայկական կողմը ամերիկեան Սիլիի ըսած է. «Անոնք քարտուղիութիւն կը կատարեն ամէնօրեք, երբեմն Ռուսիայէն եւ Մաքեմուտեան մարդոց մասնակցութեամբ, թէ Լեռնային Ղարաբաղի բանակը պարտադրուի բանակէն ոչ միայն կողմնակալ, այլ ընդհանրապէս շրջանին մէջ»: Ընդունելով, որ «այդ մէկը ճիշդ կրնայ ըլլայ», Սիլի միջնորդներուն յայտնած է, թէ «եթէ Հայաստան սկսի պատերազմական գործողութիւններու, Արաբիան չի կատարէ քաղաքական մերժում»:

Արաբիանի նախագահը նշած է, որ Հայաստան մերժած է տագնապի լուծման պարզեղանակական տարբերակ մը: Սիլիի շեշտած է, թէ անցեալ ամիս Հայաստանի նախագահ Ռոպրտ Քոչարեանի հետ հանդիպումին ընթացքին ինք առաջարկած է բանաձեւը՝ Պարսիի եւ Երեւանի միջեւ երկաթուղագիծը, որուն փոխարէն հայկական կողմը Արաբիանի

նի պէտք է յանձնէ իր հարկաւորութիւնը տակ գտնուող չորս շրջաններ, սակայն առաջարկը մերժուած է:

Սիլի նաեւ քննադատած է ԵԱԿԻ ՄԻՆԱՔԻ խմբակի եւ միջազգային կազմակերպութիւններու «անաշխուժութիւնը» Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման նկատմամբ, որուն հետեւանքով, Սիլիի համոզմամբ, «Արաբիանի հաւաքականութիւնը ռազմատենչ կը դառնայ»:

Արաբիանի նախագահը նաեւ անդրադարձած է Փարիսի եւ Քի Ուէսթի բանակցութիւններուն: Ան յայտնած է, թէ «նախագահ Քոչարեան մերժեց փարիսիեան սկզբունքները, մինչ Արաբիան չընդունեց Քի Ուէսթի արդիւնքները», աւելցնելով, որ «եթէ Միւսթի խմբակը կ'ուզէ բնականոն ձեռով համագործակցիլ, այս պէտք է մտնուի այս տեսակի առաջարկները»:

Սիլի շեշտած է, թէ Արաբիան երբեք պիտի չընդունի Լեռնային Ղարաբաղի իրաւ կողմը:

Շաբաթ, 28 Սեպտեմբերին, Լիբանանի մէջ լոյս տեսնող թերթերէն անդրադարձած են տեղական եւ շրջանային կարեւոր նիւթերու, որոնցմէ ամենէն յատկանշականներն են նախկին նախագահ Էմիլ ժեմայէլի իշխանութեան օրով տեղի ունեցած «Փուսիս» ինքնաթիւներու գայթակարութեան դատական թղթածարի վերաբացումն ու Պաղեստինի մէջ ծայր առած ժողովրդային ըմբոստանման ինքիֆատային շրջ տարեդարձը:

Իր կարգին «Էիֆահ Արապի» անդրադառնալով այս շատ նուրբ հարցին ծայրերուն կը յայտնէ, որ «Փուսիս» ինքնաթիւներուն հարցով խորհրդարանին ստեղծարարութիւնները կը դատարարեն նախկին նախագահ Էմիլ ժեմայէլը, բայց վերջինս կը մերժէ իր դէմ արձակուած անբաստանութիւնները: Թերթը նաեւ կ'անդրադառնայ վերջերս Սալաւիյի մէջ տեղի ունեցած երեք պիտուորականներու ռճիրին գոմով բացուած դատարարութեան: Ան կը յայտնէ, թէ ռճարները Սալու Օպէյտա, իբրեւ նաեւ պիտուորական դատարանին կողմէ մահուան դատապարտուեցաւ: Աճաքործի ընթացքին նշանած է անոր հայրը՝ իբրեւ մեղակիցներ, 15 տարուան տաժանակիր աշխատանքի պատճառով:

ամերիկեան պատերազմը Իրաքէն ետք պիտի տարածուի Լիբանանի եւ Սուրիոյ վրայ»:

«Պաշար» օրաթերթը անդրադարձած է դատական թղթածարներուն հարցին՝ դիտել տալով, որ թղթածարներուն բացումը ցոյց կու տայ, որ իբրեւ նաեւս իշխանութիւնները եւ ընդդիմութիւնը բոլոր պայքարի մէջ պիտի մտնեն: Այս ծիրին մէջ թերթը կը գրէ, որ «Փուսիս»ի հարցով նախկին նախագահ Էլիսա Հըրաուի յանցանքը կը նկատուի Ամիլ ժեմայէլը, իր խորհրդարանի փոխ նախագահ Էլի Ֆրիլի կ'ըսէ, որ Ամիլ ժեմայէլ յանցաւոր չէ: Ա. ժեմայէլ իր կարգին այս հարցով իր կեցուածքը պիտի ճշդէ դատախազ Ստան Ատուտի տալիք որոշումին ետք:

«Նահապ» կը յայտնէ, թէ ինքիֆատային շրջ տարեդարձին առիթով Իսրայելի պաշտպանական ինստիտուտները կը նկատուի Ամիլ ժեմայէլը, իր խորհրդարանի փոխ նախագահ Էլի Ֆրիլի կ'ըսէ, որ Ամիլ ժեմայէլ յանցաւոր չէ: Ա. ժեմայէլ իր կարգին այս հարցով իր կեցուածքը պիտի ճշդէ դատախազ Ստան Ատուտի տալիք որոշումին ետք:

«Նահապ» կը յայտնէ, թէ ինքիֆատային շրջ տարեդարձին առիթով Իսրայելի պաշտպանական ինստիտուտները կը նկատուի Ամիլ ժեմայէլը, իր խորհրդարանի փոխ նախագահ Էլի Ֆրիլի կ'ըսէ, որ Ամիլ ժեմայէլ յանցաւոր չէ: Ա. ժեմայէլ իր կարգին այս հարցով իր կեցուածքը պիտի ճշդէ դատախազ Ստան Ատուտի տալիք որոշումին ետք:

«Նահապ» կ'անդրադառնայ այս հարցով ամերիկեան եւ միջազգային շրջանակներուն մէջ տեղի ունեցող խմբակներուն: Այսպէս, թերթը կը գրէ, թէ Միացեալ Նահանգներու Գեմնկրատական կուսակցութեան շրջանակները նախագահ Պուշին քաղաքականութեան դէմ իրենց կեցուածքը կը կարծացնեն, մինչ Ֆրանսայի նախագահ ժաք Շիրաք դէմ պատարայտուի ուժի անպիշական գործադրութիւնը արտօնող բանաձեւի մը քուէարկութեան: